

Soiscéal Naofa Íosa Críost de réir

MHATHA

Íosa, Mac Dháiví ...

1 Leabhar ghinealach Íosa Críost, mac Dháiví, mac Abrahám. ²Ghin Abrahám Íosác; ghin Íosác Iacób; ghin Iacób Iúdá agus a dheartháireacha; ³ghin Iúdá Fearas agus Zára ó Thámár; ghin Fearas Easróim; ghin Easróim Áram; ⁴ghin Áram Aimeadab; ghin Aimeadab Náiseon; ghin Náiseon Salmón; ⁵ghin Salmón Boaz ó Ráchab; ghin Boaz Ióibeid ó Rút; ghin Ióibeid Iseái; ⁶ghin Iseái Dáiví rí.

Ghin Dáiví Solamh ó bhean Úirías; ⁷ghin Solamh Róbóam; ghin Róbóam Aibíá; ghin Aibíá Ásaf; ⁸ghin Ásaf Iósáfát; ghin Iósáfát Iórám; ghin Iórám Ózáias; ⁹ghin Ózáias Iótám; ghin Iótám Áchaz; ghin Áchaz Eizichias; ¹⁰ghin Eizichias Manasaes; ghin Manasaes Amós; ghin Amós Iósáias; ¹¹ghin Iósáias Iachónáias agus a dheartháireacha le linn bhroid na Bablóine.

¹²Tar éis bhroid na Bablóine, ghin Iachónáias Salaitiéil; ghin Salaitiéil Zoróbaibeil; ¹³ghin Zoróbaibeil Aibiúd; ghin Aibiúd Eiliáicím; ghin Eiliáicím Azór; ¹⁴ghin Azór Sadóc; ghin Sadóc Aichím; ghin Aichím Eiliúd; ¹⁵ghin Eiliúd Eiliazar; ghin Eiliazar Matan; ghin Matan Iacób; ¹⁶ghin Iacób Iósaef, fear céile Mhuire ónar rugadh Íosa ar a dtugtar Críost.

¹⁷A bhfuil de ghlúine ann dá bhrí sin: ó Abrahám go dtí Dáiví, ceithre glúine déag; ó Dháiví go dtí broid na Bablóine, ceithre glúine déag; agus ó bhroid na Bablóine go dtí Críost, ceithre glúine déag.

... a Gabhadh ón Spiorad Naomh, a Rugadh ó Mhuire Ógh

¹⁸Seo mar a tharla Íosa Críost a shaolú. Bhí Muire, a mháthair, luaite le Íosaef, agus sula ndearnadar aontíos, fuarthas torrach í ón Spiorad Naomh. ¹⁹Ba dhuine cóir a fear céile Íosaef, ach níorbh áil leis go dtabharfaí míchlú di, agus chinn sé í a scaoileadh uaidh os íseal. ²⁰Ag machnamh ar an méid sin dó, áfach, thaispeáin aingeal ón Tiarna é féin do i mbrionglóid agus dúirt: “A Íosaef, a mhic Dháiví, ná bíodh eagla ort do bhean chéile Muire a thabhairt abhaile leat, óir, an leanbh atá gafa aici, is ón Spiorad Naomh é.

²¹Béarfaidh sí mac, agus tabharfaidh tú Íosa mar ainm air, óir slánóidh sé a phobal óna bpeacaí.” ²²Thit an méid sin go léir amach chun go gcomhlíonfaí a ndúirt an Tiarna tríd an bhfaidh:

²³“Beidh an mhaighdean torrach agus béarfaidh sí mac agus tabharfar Imeánuéil mar ainm air,”

– ainm a chiallaíonn: Tá Dia linn. ²⁴Dhúisigh Íosaef agus d’éirigh, agus rinne mar d’ordaigh aingeal an Tiarna dó: a bhean a thabhairt abhaile leis. Ach ní raibh cuid aige di nó gur rug sí mac, agus thug sé Íosa mar ainm air.

Na Saoithe Anoir

2 Nuair a bhí Íosa saolaithe i mBeithil Iúdáia in aimsir Héaróid rí, tháinig saoithe ón aird thoir go dtí Iarúsailéim ² ag fiafraí: “Cá bhfuil an leanbh seo atá saolaithe, Rí na nGiúdach? Mar chonaiceamar a réalta ag éirí, agus tháingamar ag déanamh ómóis dó.”

³ Nuair a chuala Héaród rí an méid sin, bhí sé corraithe, agus Iarúsailéim go léir mar an gcéanna. ⁴ Thionóil sé le chéile uachtaráin na sagart agus scríobhaithe an phobail, agus d’fhiafraigh díobh cén áit a raibh an Críost le saolú. ⁵ D’inis siad dó: “I mBeithil Iúdáia: óir sin é atá sa scríbhinn ón bhfáidh:

⁶ ‘Thusa, a Bheithil, i dtalamh Iúdá,
níl tú baol ar an té is lú i measc prionsaí Iúdá,
óir is asat a thiocfaidh ceann urra
a bheidh ina aoire ar mo phobalsa, Iosrael.’”

⁷ Ansin chuir Héaród fios ar na saoithe os íseal agus fuair tuairisc uathu ar an am a bhfacthas an réalta. ⁸ Chuir sé go Beithil iad ansin agus dúirt: “Imígí agus cuirigí fiafraí ghéar ar an leanbh. Nuair a bhíonn sé faighte agaibh, cuirigí scéala chugam chun go rachainn féin ann ag déanamh ómóis dó.” ⁹ Nuair a chuala siad caint an rí, d’imigh siad leo. Agus an réalta, a bhí feicthe acu roimhe sin ag éirí, ghluais sí rompu go dtí gur stad sí os cionn na háite ina raibh an leanbh. ¹⁰ Nuair a chonaic siad an réalta, bhí áthas an-mhór orthu. ¹¹ Agus ar dhul isteach sa teach dóibh, chonaic siad an leanbh le Muire a mháthair, agus d’umhlaigh siad go talamh ag déanamh ómóis dó. Agus d’oscail siad a gcistí agus d’ofráil siad tabhartais dó, ór agus tús agus miorra. ¹² Agus ó fuair siad foilsíú

i mbrionglóid gan dul ar ais go dtí Héaród, ghabh siad bóthar eile abhaile chun a dtíre féin.

An Teitheadh don Éigipt Mar ú na Neamhchiontach

¹³Nuair a bhí siad imithe, thaispeáin aingeal ón Tiarna é féin i mbrionglóid do Iósaef agus dúirt: “Éirigh i do shuí, beir leat an leanbh agus a mháthair, agus teith don Éigipt, agus fan ann go n-insí mé duit, mar beidh Héaród ar thóir an linbh chun a mharaithe.”

¹⁴Dhúisigh Iósaef agus d’éirigh, rug leis an leanbh agus a mháthair san oíche agus chuaigh don Éigipt, ¹⁵agus is ann a bhí sé go bhfuair Héaród bás: chun go gcomhlíonfaí a ndúirt an Tiarna tríd an bhfáidh: “As an Éigipt a ghlaigh mé mo Mhac.”

¹⁶Ansin, nuair a chonaic Héaród go raibh na saoithe tar éis cleas a imirt air, tháinig fearg mhór air, agus chuir sé ordú amach na páistí uile a mharú i mBeithil agus sa chomharsanacht a bhí dhá bhliain nó níos lú, de réir tuairisc an ama a fuair sé ó na saoithe. ¹⁷An uair sin a comhlíonadh a ndúradh trí Irimia fáidh:

¹⁸“Chualathas glór i Rámá
caoi agus iomad olagóin:
Rachael ag caoineadh a clainne,
agus nárbh áil léi sólás a ghlacadh
mar nach bhfuil siad ann níos mó.”

Filleadh go Nazarat

¹⁹Nuair a fuair Héaród bás, thaispeáin aingeal ón Tiarna é féin i mbrionglóid do Iósaef san Éigipt ²⁰agus dúirt: “Éirigh i do shuí, beir leat an leanbh agus a mháthair agus imigh go tír Iosrael, óir, an dream a bhí ar thóir anam an linbh, tá siad marbh.” ²¹Dhúisigh Iósaef agus d’éirigh, rug leis an leanbh agus a mháthair agus chuaigh go tír Iosrael. ²²Chuala sé, áfach, go raibh Archalás ina rí ar Iúdáia in áit Héaróid a athair, agus bhí eagla air dul ann, ach tar éis dó foilsíú a fháil i mbrionglóid, chuaigh sé go dtí ceantar na Gailíle ²³agus chuir faoi i mbaile ar a dtugtar Nazarat; chun go gcomhlíonfaí a ndúradh trí na fáithe: “Tabharfar Nazórach air.”

Eoin Baiste san Fhásach

3 Sna laethanta sin, tháinig Eoin Baiste i láthair agus é ag seanmóir i bhfásach Iúdáia: ²“Déanaigí aithrí,” deireadh sé, “mar tá ríocht na bhflaitheas in achmaireacht.” ³Ag tagairt dó seo a bhí an chaint a dúirt Íseáia fáidh:

“Glór duine ag éamh san fhásach:

‘Réitígí bóthar an Tiarna,
déanaigí díreach a chasáin.’”

⁴Agus Eoin féin, bhí éadach de rón camail air, agus crios leathair faoina choim, agus is é bia a bhíodh aige, lócaistí agus mil fhiáin. ⁵Ainsin, bhí na daoine ag teacht amach chuige ó

Iarúsailéim agus ó Iúdáia go léir agus ó cheantar uile na hIordáine, ⁶ agus iad ag fáil bhaiste uaidh in abhainn na hIordáine ag admháil a bpeacaí.

⁷Nuair a chonaic sé mórán de na Fairisínigh agus de na Sadúcaigh ag teacht chun baisteadh chuige, dúirt sé leo: “A sceith na bpéisteanna, cé thug leid daoibhse teitheadh ón díbheirg atá le teacht? ⁸Tugaigí, más ea, toradh uaibh is dual don aithrí, ⁹ agus nárab áil libh a rá libh féin: ‘Tá Abrahám mar athair againn,’ óir deirim libh gur féidir le Dia clann a thógáil d’Abrahám as na clocha seo. ¹⁰Anois féin, tá an tua le fréamh na gcrann, agus gach crann nach dtugann toradh fóna uaidh, gearrfar anuas agus caithfear sa tine é.

¹¹Táimse do bhur mbaisteadh le huisce, i gcomhair na haithrí; ach an té atá ag teacht i mo dhiaidh is treise é ná mise, agus ní fiú mé a bhróga a bhaint de: baistfidh seisean sibh leis an Spiorad Naomh agus le tine. ¹²Tá a cháiteog ina lámh aige agus déanfaidh sé a láithreán buailte a léirghlanadh; cruinneoidh sé a chuid arbhair isteach sa scioból, ach dófaidh sé an lóchán le tine dhomhúchta.”

¹³Tháinig Íosa i láthair ansin: ón nGailíl a tháinig, go dtí an Iordáin ag triall ar Eoin chun baisteadh a fháil uaidh. ¹⁴Ach bhí Eoin ag iarraidh é stop. “Is domsa is gá baisteadh a fháil uaitse,” ar seisean, “agus an bhfuil tusa ag teacht chugamsa?” ¹⁵Dúirt Íosa leis á fhreagairt: “Lig dó anois: is mar seo is cuí dúinn an fhíríantacht a chur i gcrích go hiomlán.” Lig sé dó ansin. ¹⁶An tuisce is a baisteadh é, tháinig Íosa aníos as an uisce, agus osclaíodh na flaithis dó, agus chonaic sé Spiorad Dé ag teacht anuas mar a bheadh colm agus é ag tuirlingt air. ¹⁷Agus tháinig glór ó na flaithis a dúirt: “Is é seo mo Mhac muirneach dár thug mé gnaoi.”

Íosa á Phromhadh ag Sátan

4 Ansin, seoladh Íosa isteach san fhásach ag an Spiorad le promhadh ag an diabhal. ²Rinne sé troscadh ar feadh daichead lá agus daichead oíche, agus ina dhiaidh sin bhí ocras air. ³Tháinig an cathaitheoir ina aice agus dúirt: “Más tú Mac Dé, abair arán a dhéanamh de na clocha seo.” ⁴Dúirt sé á fhreagairt: “Tá sé scríofa: ‘Ní ar arán amháin a mhairfidh an duine, ach ar an uile fhocal a thagann as béal Dé.’”

⁵Rug an diabhal leis ansin é isteach sa chathair naofa agus chuir sé ar bhinn an Teampaill é ⁶agus dúirt leis: “Más tú Mac Dé, caith thú féin síos: óir tá sé scríofa: ‘Tabharfaidh sé ordú dá aingil i do thaobh agus iompróidh siad thú lena lámha, sula mbuailfeá do chos in aghaidh cloiche.’”

⁷Dúirt Íosa leis: “Tá sé scríofa freisin: ‘Ní bhainfidh tú triail as an Tiarna do Dhia.’”

⁸Rug an diabhal leis arís é faoi shliabh a bhí an-ard, thaispeáin dó ríochtaí uile an domhain agus a nglóir agus dúirt leis: ⁹“Tabharfaidh mé iad sin uile duit ach go n-umhlóidh tú síos do m’adhradh.” ¹⁰Dúirt Íosa leis ansin: “Imigh leat, a Shátain! óir tá sé scríofa: ‘Adharfaidh tú an Tiarna do Dhia, agus is dó amháin a bheidh tú ag seirbhís.’”

¹¹Ansin d’fhág an diabhal é, agus tháinig na haingil chuige agus bhí siad ag freastal air.

Íosa i gCafarnáum Na Chéad Deisceabail

¹²Nuair a chuala sé go raibh Eoin tugtha ar láimh, chuaigh sé i leataobh go dtí an Ghailíl. ¹³D’fhág sé Nazarat agus chuir faoi i gCafarnáum cois na farraige, i gcríocha

Zabúlun agus Naftáilím ¹⁴ chun go gcomhlíonfaí a ndúradh trí Íseáia fáidh:

¹⁵ “Talamh Zabúlun, talamh Naftáilím,
bóthar na farraige, an taobh eile den Iordáin,
Gailíl na gciníocha,

¹⁶ an pobal a bhí ina suí sa dorchadas,
chonaic siad solas mór,
an mhuintir a chónaigh i dtír scáilmhear an bháis,
d’éirigh solas chucu.”

¹⁷ Ón am sin amach, thosaigh Íosa ag seanmóir agus ag rá: “Déanaigí aithrí, mar tá ríocht na bhflaitheas in achmaireacht.”

¹⁸ Ag siúl dó cois farraige na Gailíle, chonaic sé beirt dearthár, Síomón ar a dtugtar Peadar agus Aindrias a dheartháir, ag caitheamh eangacha san fharraige, mar iascairí a bhí iontu. ¹⁹ Labhair sé leo: “Tagaigí i mo dhiaidh, agus déanfaidh mé iascairí ar dhaoine díbh.” ²⁰ D’fhág siad na líonta láithreach agus lean siad é. ²¹ Bhuail sé ar aghaidh, agus chonaic sé beirt dearthár eile, Séamas mac Zeibidé agus Eoin a dheartháir: bhí siad sa bhád in éineacht lena n-athair, Zeibidé, ag cóiriú a gcuid líonta; agus ghlaigh sé iad.

²² D’fhág siad an bád agus a n-athair láithreach agus lean siad é.

²³ Agus ghabh Íosa ar fud na Gailíle go léir, ag teagasc sna sionagóga, ag fógairt dea-scéil na ríochta, agus ag leigheas gach galar agus gach éagruas i measc an phobail.

²⁴ Chuaigh a chlú ar fud na Síre go léir, agus tugadh cách a bhí tinn ó gach sort galair nó ag fulaingt piolóidí, daoine a raibh deamhain iontu, nó an titimeas orthu nó an phairilis, agus leigheas sé iad.

²⁵ Agus lean sluaite móra é ón nGailí, ó Dheacapoil, ó Iarúsailéim, ó Iúdáia agus ó thar an Iordáin.

An tSeanmóir ar an Sliabh: Na Bíáide

5 Nuair a chonaic sé na sluaite, chuaigh sé an sliabh suas. Shuigh sé síos agus tháinig a dheisceabail chuige. ² Thosaigh sé ag caint leo á dteagasc agus dúirt:

³ “Is méanar dóibh seo atá bocht ó spiorad, óir is leo ríocht na bhflaitheas.

⁴ “Is méanar do lucht an dobróin, óir sólásófar iad.

⁵ “Is méanar dóibh seo atá ceansa, óir gheobhaidh siad an talamh mar oidhreacht.

⁶ “Is méanar dóibh seo a bhfuil ocras agus tart chun na fíréantachta orthu, óir sásófar iad.

⁷ “Is méanar do lucht na trócaire, óir déanfar trócaire orthu.

⁸ “Is méanar dóibh seo atá glan ó chroí, óir feicfidh siad Dia.

⁹ “Is méanar do lucht síochána a dhéanamh, óir glaofar clann Dé orthu.

¹⁰ “Is méanar dóibh seo a d’fhulaing géarleanúint mar gheall ar an bhfíréantacht, óir is leo ríocht na bhflaitheas.

¹¹ “Is méanar daoibh féin nuair a thabharfar aithis daoibh agus a ghéarleanfar sibh, agus nuair a chuirfear gach sórt drochrud in bhur leith go bréagach mar gheall ormsa.

¹² “Bíodh áthas oraibh agus gairdeas, mar is mór é bhur dtuarastal ar neamh; óir is mar sin a rinneadh géarleanúint ar na fáithe a chuaigh romhaibh.

Feidhm na nDeisceabal sa Saol an Sean-Dlí agus an Dlí Nua

¹³“Is sibhse salann na talún. Ach má éiríonn an salann leamh, cad a dhéanfaidh goirt arís é? Níl tairbhe ann feasta chun rud ar bith, ach é a chaitheamh amach mar a ngabhtar de chosa ann. ¹⁴Is sibhse solas an domhain. Cathair ar mhullach cnoic ní féidir í a cheilt.

¹⁵Ná ní lastar lampa chun é a chur faoi bhéal na peice, ach in airde ar an gcrann solais mar a dtugann sé solas dá mbíonn sa teach. ¹⁶Sibhse mar an gcéanna, bíodh bhur solas ag taitneamh os comhair daoine chun go bhfeicfidís bhur ndeaghníomhartha agus go nglóireoidís bhur nAthair atá ar neamh.

¹⁷“Ná bígí ag ceapadh gur chun an dlí agus na fáithe a chur ar ceal a tháinig mé. Ní á gcur ar ceal a tháinig mé ach á gcur i gcrích. ¹⁸Óir deirim libh go fírinneach, is túisce a imeoidh neamh agus talamh ná mar a imeoidh aon litir ná aon ghiota den dlí gan gach aon ní a bheith tagtha i gcrích. ¹⁹Dá bhrí sin, an té a chuirfidh aon aithne ar ceal den chuid is lú de na haitheanta seo, agus a mhúinfidh do dhaoine eile an rud céanna a dhéanamh, measfar é sin ar an té is lú i ríocht na bhflaitheas. Ach an té a choimeádfaidh iad agus a mhúinfidh, measfar eisean ina dhuine mór i ríocht na bhflaitheas. ²⁰Óir deirim libh, mura mbíonn barr fíríantachta agaibh ar a mbíonn ag na scríobhaithe agus ag na Fairisínigh, is cinnte nach rachaidh sibh isteach i ríocht na bhflaitheas.

An Cúigiú hAithne

²¹“Chuala sibh go ndúradh leis na sinsir: ‘Ná déan marú; agus má dhéanann duine

marú beidh air freagairt ann don bhreithiúnas.’²² Ach is é a deirimse libh, duine ar bith a bhíonn i bhfeirg lena bhráthair, beidh air freagairt ann don bhreithiúnas, agus má deir aon duine lena bhráthair ‘Ceann baoth’, beidh air freagairt ann don tsainidrin; agus má deir sé ‘Amadán’ leis, beidh air freagairt ann i dtine ifrinn.²³ Dá réir sin, má bhíonn tú ag tabhairt d’ofrála chun na haltóra agus go gcuimhneoidh tú ansin go bhfuil cúis ghearáin éigin ag do bhráthair ort,²⁴ fág d’ofráil ansiúd os comhair na haltóra, imigh leat ar dtús agus déan síocháin le do bhráthair, agus tar ansin ag déanamh na hofrála.²⁵ An duine a chúisíonn thú, tar chun réitigh leis gan mhoill agus tú ag gabháil na slí leis, le heagla go dtabharfadh fear do chúisithe suas don bhreitheamh thú, agus an breitheamh don phóilín, agus go gcuirfí i bpriosún thú.²⁶ Deirim leat go fírinneach, ní thiocfaidh tú amach as sin go mbeidh an cianóigín deireanach díolta agat.

An tAdhaltranas agus an tIdirscaradh

²⁷“Chuala sibh go ndúradh: ‘Ná déan adhaltranas.’²⁸ Ach is é a deirimse libh, duine ar bith a bhreathnaíonn ar bhean le dúil inti, tá adhaltranas déanta aige léi cheana féin ina chroí.²⁹ Más siocair pheaca duit do shúil dheas, srac amach í agus caith uait í, óir is fearr duit ball de do chorp a chailleadh ná do chorp ar fad a chaitheamh isteach in ifreann.

³⁰ Agus más siocair pheaca duit do lámh dheas, gearr anuas í agus caith uait í, óir is fearr duit ball de do chorp a chailleadh ná go rachadh do chorp ar fad isteach in ifreann.

³¹“Dúradh fós: ‘Má scaoileann duine a bhean uaidh tugadh sé litir idirscartha di.’

³² Ach is é a deirimse libh, gach aon duine a scaoileann uaidh a bhean, taobh amuigh de

chás an striapachais, ligeann sé le hadhaltranas í, agus duine ar bith a phósann bean a scaoileadh, déanann sé adhaltranas.

Sárú Mionn

³³“Chuala sibh freisin go ndúradh leis na sinsir: ‘Ná sáraigh do mhionn; déan do mhionna a chomhlíonadh don Tiarna.’ ³⁴Ach is é a deirimse libh, gan mionn ar bith a thabhairt: gan a thabhairt dar neamh, óir is é ríchathaoir Dé é; ³⁵ná dar an talamh, óir is é stól a chos é; ná dar Iarúsailéim, óir is í cathair an Rí mhóir í; ³⁶ná mionnaigh dar do cheann ach chomh beag, mar ní féidir duit aon ribe amháin de a dhéanamh geal ná dubh. ³⁷Is é amháin is ráite daoibh: ‘Is ea, is ea.’ ‘Ní hea, ní hea.’ Focal thar an méid sin, is ón Olc é!

Díoltas

³⁸“Chuala sibh go ndúradh: ‘Súil ar shúil, fiacail ar fhiacail.’ ³⁹Ach is é a deirimse libh gan seasamh in aghaidh an drochdhuine: ina ionad sin, an té a thugann buille sa leiceann dheas duit, iompaigh chuige an leiceann eile freisin; ⁴⁰agus an té a chuirfeadh an dlí ort chun do léine a bhreith uait, scaoil leis do bhrat chomh maith. ⁴¹An té a chuireann d’fhiacha ort dul aon mhíle amháin leis, gabh leis an dá mhíle. ⁴²An té a iarrann rud ort, tabhair dó é, agus an té arb áil leis iasacht uait, ná tabhair leis do chúl.

Grá do Naimhde

⁴³“Chuala sibh go ndúradh: ‘Bíodh grá agat do do chomharsa agus fuath agat do do namhaid.’ ⁴⁴Ach is é a deirimse libh, bíodh grá agaibh do bhur naimhde agus guígí ar son bhur ngéarleantóirí; ⁴⁵sin mar a bheidh sibh in bhur gclann ag bhur nAthair atá ar neamh, a chuireann faoi deara dá ghrian éirí ar olc agus ar mhaith, agus a fhearann báisteach ar chóir agus ar mhíchóir. ⁴⁶Óir, má thugann sibh grá dóibh seo a thugann grá daoibh, cad é an tuarastal atá ag dul daoibh? Nach ndéanann na poibleacánaigh féin an rud céanna? ⁴⁷Agus mura mbeannaíonn sibh ach do bhur mbráithre amháin, an ndéanann sibh aon ní thar na bearta? Nach ndéanann na págánaigh féin an rud céanna? ⁴⁸Bígí foirfe, dá bhrí sin, faoi mar atá bhur nAthair neamhaí foirfe.

Intinn Ghlan sa Déirc

6Aire daoibh gan bheith ag déanamh taibhsimh as bhur ndea-oibreacha os comhair daoine chun go dtabharfaidís faoi deara iad, óir má bhíonn sibh, beidh sibh gan tuarastal i láthair bhur nAthar atá ar neamh.

²“Nuair a bhíonn tú ag déanamh déirce, mar sin, ná cuir an trumpa á shéideadh romhat; sin mar a dhéanann na bréagchráifigh é sna sionagóga agus ar na sráideanna chun go mbeadh cách á moladh. Deirim libh go fírinneach, tá a dtuarastal faighte cheana féin acu. ³Ach tusa, ag déanamh déirce duit, ná bíodh a fhios ag do láimh chlé cad a

dhéanann do lámh dheas,⁴ ach do dhéirc a bheith faoi choim. Feiceann d’Athair an beart faoi choim agus cúiteoidh sé leat.

Intinn Ghlan sa Ghuí

⁵“Mar an gcéanna nuair a bhíonn sibh ag guí, ná bígí ar nós na mbréagchráifeach, mar is breá leo siúd seasamh suas sna sionagóga nó ag cúinní na sráideanna agus guí a dhéanamh mar a mbeidh radharc ag cách orthu. Deirim libh go fírinneach, tá a dtuarastal faighte cheana féin acu. ⁶Ach tusa, nuair a bhíonn tú chun guí, téigh isteach i do sheomra, dún an doras ort féin, agus guigh chun d’Athar atá ansiúd faoi choim. Feiceann d’Athair an beart faoi choim agus cúiteoidh sé leat.

⁷“Agus sa ghuí daoibh, ná déanaigí deilín de mar a dhéanann na págánaigh; samhlaíonn siad seo, dá mhéad a gcaint, gurb ea is dóichí go n-éistfear leo. ⁸Ná déanaigí aithris orthu; mar is eol do bhur nAthair na nithe a theastaíonn uaibh sula n-iarrann sibh air iad. ⁹Seo mar a dhéanfaidh sibhse guí:

Ár nAthair, atá ar neamh,
go naofar d’ainm;

¹⁰ go dtaga do ríocht;

go ndéantar do thoil ar an talamh mar a dhéantar ar neamh.

¹¹ Ár n-arán laethúil tabhair dúinn inniu;

¹² agus maith dúinn ár bhfiacha, mar a mhaithimidne dár bhféichiúna féin;

¹³ agus ná lig sinn i gcathú,

ach saor sinn ó olc.

¹⁴Óir, má mhaitheann sibh a gcionta do chách, maithfidh bhur nAthair neamhaí daoibhse freisin. ¹⁵Ach mura maitheann sibhse do chách, ní mó a mhaitfidh bhur nAthair bhur gcionta daoibhse.

Intinn Ghlan sa Troscadh

¹⁶“Nuair a dhéanann sibh troscadh, ná bígí gruama mar a bhíonn na bréagchráifigh: milleann siad sin a gceannaithe chun go mba léir do chách iad a bheith ina dtroscadh. Deirim libh go fírinneach, tá a dtuarastal faighte cheana féin acu. ¹⁷Ach tusa, nuair a bhíonn tú ag déanamh troscaidh, cuir ola ar do cheann agus nigh d’aghaidh, ¹⁸agus ná bíodh a fhios ag daoine go bhfuil tú i do throscadh, ach beidh a fhios ag d’Athair atá i láthair faoi choim. Feiceann d’Athair an beart faoi choim agus cúiteoidh sé leat.

Ciste ar Neamh: Ciste ar Talamh

¹⁹“Ná cuirigí stór i dtaisce daoibh féin ar an talamh mar a mbíonn an leamhan agus an mheirg á mhilleadh agus na bithiúnaigh ag briseadh isteach á ghoid. ²⁰Cuirigí stór i dtaisce daoibh féin ar neamh mar nach mbíonn leamhan ná meirg ann chun a mhillte, ná bithiúnaigh ann chun briseadh isteach á ghoid. ²¹Óir san áit a mbíonn do stór, is ann a bheidh do chroí freisin.

An Chríonnacht: An Ghuí Mhuiníneach

²²“Is í an tsúil lampa an choirp. Má bhíonn do shúil slán, beidh do chorp ar fad solasmhar. ²³Ach má bhíonn do shúil tinn, beidh do chorp ar fad sa dorchadas. Mar sin,

má bhíonn an solas atá ionat ina dhorchadas, nach mór é an dorchadas é sin!

²⁴“Ní féidir do dhuine ar bith dhá mháistir a riaradh; óir beidh fuath aige do dhuine acu agus grá aige don duine eile, nó beidh sé ag déanamh dúthrachta do dhuine acu agus ag déanamh neamhshuime den duine eile. Ní féidir daoibh Dia a riaradh agus an t-airgead.

²⁵“Sin é an fáth a ndeirim libh: ná bígí inníoch faoi bhur mbeatha i dtaobh bia nó dí, na faoi bhur gcorp i dtaobh éadaigh. Nach mó le rá an bheatha ná an bia agus an corp ná an t-éadach?

²⁶“Féachaigí éanlaith an aeir: ní dhéanann siad síolchur ná fómhar ná cnuasach sna sciobóil, agus tugann bhur nAthair neamhaí bia dóibh. Nach mó is fiú sibhse ná iad sin?

²⁷Cé agaibh a d’fhéadfadh, le bheith ag déanamh inní, aon bhanlámh amháin a chur le fad a shaoil? ²⁸Agus cé an fáth a bhfuil sibh inníoch i dtaobh an éadaigh? Tugaigí faoi deara lili an bháin, mar a fhásann siad; ní dhéanann siad saothar ná sníomh. ²⁹Ach deirim libh nach raibh ar Sholamh féin, dá mhéad a ghlóir, cóir éadaigh mar atá ar cheann díobh seo.

³⁰Lus an bháin a bhíonn ann inniu agus atá le caitheamh sa sorn amárach, má éadaíonn Dia mar sin é, nach móide go mór dó sibhse a éadú, a lucht an bheagán creidimh? ³¹Dá bhrí sin, ná bígí go himníoch ag fiafraí: ‘Cá bhfaighimid bia, nó deoch, nó éadach?’

³²Nithe iad siúd uile a mbíonn na págánaigh ar a dtóir; rud eile, tá a fhios ag bhur nAthair neamhaí go bhfuil gá agaibh leis na nithe sin uile. ³³Ach déanaigí ríocht Dé agus a fhíríantacht a lorg ar dtús, agus tabharfar na nithe sin uile daoibh chomh maith. ³⁴Mar sin, ná bígí inníoch faoin lá amárach; beidh an lá amarach inníoch faoi féin. Is leor do gach lá a chuid féin den trioblóid.

Ná Tugaigí Breith

7“Ná tugaigí breith le heagla go dtabharfaí breith oraibh; ²óir is de réir na breithe a thugann sibh a thabharfar breith oraibh, agus is de réir an tomhais lena dtomhaiseann sibh a thomhaisfear chugaibh.

³“Cén fáth a bhfeiceann tú an cáithnín i súil do bhráthar agus nach n-airíonn tú an tsail i do shúil féin? ⁴Nó cad a bheir duit a rá le do bhráthair: ‘Fan go mbainfidh mé an cáithnín as do shúil duit’; agus sin í an tsail i do shúil féin! ⁵A bhréagchráifigh, bain ar dtús an tsail as do shúil féin, agus ansin is fearrde a fheicfidh tú an cáithnín a bhaint as súil do bhráthar.

⁶“Ná tugaigí do na madraí an rud a bhíonn beannaithe, agus ná caithigí bhur gcuid péarlaí mar bhia chun na muc: satlóidh siad faoina gcrúba iad agus iompóidh siad oraibh féin do bhur réabadh.

⁷“Iarraigí, agus tabharfar daoibh; lorgaigí, agus gheobhaidh sibh; buailigí, agus osclófar daoibh. ⁸Óir, gach aon duine a iarrann, glacann, agus an té a lorgann, faigheann, agus an té a bhuaileann, osclófar dó. ⁹Nó cén duine agaibh a n-iarrfaidh a mhac arán air, agus ar cloch a shínfidh sé chuige? ¹⁰Nó más iasc a iarrann, an sínfidh sé nathair nimhe chuige? ¹¹Dá bhrí sin, más eol daoibhse, dá olcas sibh, nithe maithe a thabhairt do bhur gclann, nach móide go dtabharfaidh bhur nAthair atá ar neamh nithe maithe dóibh seo a iarrann air iad?

An Riail Órga: An Dá Bhóthar

¹²“Nithe ar bith ab áil libh daoine a dhéanamh daoibhse, déanaigí amhlaidh sin dóibh: sin é an dlí agus na fáithe.

¹³“Téigí isteach tríd an doras cúng, mar is fairsing an doras agus is leathan an bóthar a sheolann chun léirscriosta, agus tá mórán a ghabhann an tslí sin isteach. ¹⁴Ach is cúng an doras agus is caol an bóthar a sheolann chun na beatha, agus is iad an beagán a aimsíonn é.

Na Fáithe Bréige a Sheachaint

¹⁵“Seachnaigí na fáithe bréige a thagann chugaibh faoi chló caorach ach gur faolchúnna amplacha iad laistigh. ¹⁶Ar a dtorthaí a aithneoidh sibh iad. An mbaintear fíonchaora de dheilgneach, nó fíigí d’fheochadáin? ¹⁷Sa chaoi chéanna, tugann gach crann maith torthaí fóna uaidh, ach tugann an drochchrann drochthorthaí. ¹⁸Ní féidir don chrann maith drochthorthaí a thabhairt, ná don drochchrann torthaí fóna a thabhairt.

¹⁹Gach crann nach dtugann toradh fóna uaidh, gearrtar anuas agus caitear sa tine é.

²⁰Agus dá réir sin, is ar a dtorthaí a aithneoidh sibh iad.

²¹“Ní hé gach aon duine a deir liom: ‘A Thiarna, a Thiarna!’ a rachaidh isteach i ríocht na bhflaitheas, ach an té a dhéanann toil m’Athar atá ar neamh. ²²Déarfaidh mórán liom an lá sin: ‘A Thiarna, a Thiarna, nach i d’ainmse a rinneamar tairngreacht, agus i d’ainm a chaitheamar amach na deamhain, agus fós nach i d’áinm a rinneamar mórán míorúiltí?’

²³Ansín déarfaidh mé go lom díreach leo: ‘Ní raibh aithne agam oraibh riamh. Imígí uaim, sibhse a dhéanann an t-olc!’

²⁴“Duine ar bith, mar sin, a chluineann na briathra seo a deirim agus a dhéanann dá réir, ní miste a chur i gcosúlacht le fear ciallmhar a thóg teach do féin ar an gcarraig:
²⁵thit an bháisteach ansin agus tháinig na tuilte sléibhe agus shéid na gaotha, agus ghabh siad ar an teach sin, ach níor thit sé, mar bhí bonn carraige faoi.

An Focal Scoir

²⁶“Ach duine ar bith a chluineann na briathra seo a deirim agus nach ndéanann dá réir, ní miste a chur i gcosúlacht le fear gan tuiscint a thóg teach dó féin ar an ngaineamh:
²⁷thit an bháisteach ansin agus tháinig na tuilte sléibhe agus shéid na gaotha, agus bhuaill siad an teach sin agus thit sé, agus ba mhór an titim í.”
²⁸Nuair a bhí deireadh na cainte sin ráite ag Íosa, bhí ionadh ar na sluaite faoina theagasc; ²⁹á dteagasc a bhí sé mar a bheadh duine a mbeadh údarás aige, níorbh ionann agus a scríobhaithe féin.

Lobhar á Leigheas

8Tháinig sé anuas ón sliabh agus lean sluaite móra é. ²Agus tháinig lobhar chuige agus umhlú síos ina láthair agus dúirt: “A Thiarna, más áil leat é, is féidir duit mé a ghlanadh.” ³Agus shín sé amach a lámh, agus bhain leis, ag rá: “Is áil, glantar thú”; agus leigheasadh ón lobhra é láithreach. ⁴Dúirt Íosa leis ansin: “Ná hinish do dhuine ar bith é, féach, ach imigh leat agus taispeáin don sagart thú féin, agus déan an ofráil a d’ordaigh Maois, mar fhianaise dóibh.”

Giolla an Taoiseach Céad á Leigheas

⁵Tar éis dul isteach i gCafarnáum dó, tháinig taoiseach céad chuige ag achainí air: ⁶“A Thiarna,” ar seisean, “tá mo ghiolla ina luí sa bhaile ina phairiliseach agus é á chrá go léanmhar.” ⁷Dúirt Íosa leis: “Rachaidh mé ann á leigheas.” ⁸Ach dúirt an taoiseach céad á fhreagairt: “A Thiarna, ní fiú mé go dtiocfá isteach faoi dhíon mo thí. Ná déan ach an focal a rá agus beidh mo ghiolla leigheasta. ⁹Óir is duine mé féin atá i mo ghearroifigeach agus tá saighdiúirí agam fúm, agus deirim leis seo: ‘Imigh!’ agus imíonn, agus leis seo eile: ‘Tar!’ agus tagann, agus le mo sheirbhíseach: ‘Déan seo!’ agus déanann.” ¹⁰Nuair a chuala Íosa é, bhí ionadh air, agus dúirt leo seo a bhí á leanúint: “Deirim libh go fírinneach, ní bhfuair mé a leithéid seo de chreideamh ag duine ar bith in Iosrael. ¹¹Deirim libh, tiocfaidh mórán anoir agus aniar agus beidh siad ina súi chun boird le hAbrahám agus le hÍosác agus le Iacób i ríocht na bhflaitheas; ¹²ach clann na ríochta féin, caithfear amach sa dorchadas iad; is ann a bheidh gol agus díoscán fiacla.” ¹³Dúirt sé leis an taoiseach céad ansin: “Imigh leat; agus bíodh agat de réir mar a chreid tú.” Agus ar an nóiméad sin féin, leigheasadh an giolla.

Máthair Chéile Pheadair agus Mórán eile á Leigheas

¹⁴Ar dhul isteach i dteach Pheadair dó, chonaic Íosa máthair chéile Pheadair ina luí sa leaba agus an fiabhras uirthi. ¹⁵Chuir sé a lámh ar a láimh, d’fhág an fiabhras í, d’éirigh sí agus rinne sí freastal air.

¹⁶Nuair a bhí an tráthnóna ann, thug siad chuige mórán a raibh deamhain iontu, agus thiomáin sé na spioraid amach lena fhocal, agus iad seo uile a bhí tinn leigheas sé iad, ¹⁷chun go gcomhlíonfaí a ndúradh trí Íseáia fáidh: “Thóg sé ár n-éagruais, agus d’iompair sé ualach ár ngalar.”

Ní hAspal go Cruatan a Fhulaingt

¹⁸Nuair a chonaic sé slua ina thimpeall, d’ordaigh Íosa dul go dtí an taobh thall. ¹⁹Tháinig scríobhaí chuige agus dúirt: “A Mháistir, leanfaidh mé thú cibé áit a rachaidh tú.” ²⁰Dúirt Íosa leis: “Tá pruchóga ag na sionnaigh agus neadacha ag éanlaith an aeir, ach níl ag Mac an Duine áit ar a leagfadh sé a cheann.” ²¹Dúirt fear eile leis, duine de na deisceabail: “A Thiarna, bíodh cead agam dul ar dtús agus m’athair a adhlacadh.” ²²Dúirt Íosa leis: “Lean mise, agus lig do na mairbh a mairbh a adhlacadh.”

Smacht ag Críost ar na Dúile

²³Ansin chuaigh Íosa ar bord an bháid agus lean a dheisceabail é. ²⁴Agus tháinig, go tobann, suaitheadh chomh mór sin san uisce go raibh an bád á mhúchadh ag na farraigí. Ach bhí sé féin ina chodladh. ²⁵Agus tháinig siad chuige á mhúscailt ag rá: “A Thiarna, saor sinn, tá an bás againn!” ²⁶Dúirt sé leo: “Cén fáth a bhfuil eagla oraibh, a lucht an bheagán creidimh?” D’éirigh sé ina sheasamh ansin agus bhagair sé ar na gaotha agus ar an bhfarraige, agus bhí sé ina théigle mhór. ²⁷Bhí ionadh ar na fir agus deiridís: “Cén sórt duine é seo a rá go ndéanann na gaotha féin agus an fharraige rud air?”

Na Deamhnaígh Ghadair éanacha

²⁸Nuair a bhí an taobh eile bainte amach aige, i dtír na nGadairéanach, tháinig faoina dhéin beirt a raibh deamhain iontu ag teacht amach as na tuamaí, agus iad chomh fiata sin nárbh fhéidir do dhuine ar bith an bóthar sin a ghabháil. ²⁹Scread siad amach: “Cad ab áil leat dinn, a Mhic Dé? An é a thug anseo thú chun sinn a chrá roimh an uain?” ³⁰Bhí, achar éigin uathu, tréad mór muc ar féarach, ³¹agus rinne.na deamhain achainí air: “Má thiomáineann tú amach sinn, cuir isteach i dtréad na muc sinn.” ³²Dúirt sé leo: “Amach libh.” Tháinig siad amach agus isteach leo sna muca, agus seo an tréad ar fad ina ruathar le fána isteach san fharraige gur cailleadh san uisce iad. ³³Theith na mucaithe, chuaigh siad isteach sa chathair agus d’inis siad an scéal ar fad agus mar gheall ar na deamhnaígh. ³⁴Agus seo amach muintir na cathrach go léir in airicis Íosa; ach nuair a chonaic siad é, d’iarr siad air a gceantar féin a fhágáil.

Pairiliseach á Leigheas

9Ar dhul ar bord dó, chuaigh sé trasna agus tháinig isteach ina chathair féin. ²Tugadh pairiliseach chuige ina luí ar leaba. Nuair a chonaic Íosa an creideamh a bhí acu, dúirt sé leis an bpairiliseach: “Bíodh misneach agat, a mhic! tá do pheacaí maite.” ³Leis sin, dúirt cuid de na scríobhaithe leo féin: “Sin diamhasla dó.” ⁴Ach bhí a fhios ag Íosa cad a bhí ina gcroí agus dúirt: “Cén fáth a bhfuil na smaointe mallaithe seo in bhur gcroí? ⁵Cé acu is fusa a rá, más ea: ‘Tá do pheacaí maite’; nó a rá: ‘Éirigh agus siúil’? ⁶Ach chun go

mbeadh a fhios agaibh go bhfuil údarás ag Mac an Duine ar an talamh chun peacaí a mhaitheamh” – dúirt sé ansin leis an bpairiliseach: “Éirigh, tóg leat do leaba agus gabh abhaile.”⁷ D’éirigh seisean agus chuaigh abhaile.⁸ Nuair a chonaic na sluaite é, tháinig uamhan orthu agus thug siad glóir do Dhia a thug a leithéid sin d’údarás do dhaoine.

Matha á Ghlaoch

⁹Bhí Íosa ag imeacht leis ón áit sin, agus chonaic sé duine darbh ainm Matha ina shuí i dteach an chustaim agus dúirt leis: “Lean mise.” D’éirigh seisean agus lean sé é.¹⁰ Ina shuí chun boird dó sa teach, tháinig mórán de na poibleacánaigh agus de na peacaigh agus shuigh siad isteach le hÍosa agus lena dheisceabail.¹¹ Nuair a chonaic na Fairisínigh é sin, dúirt siad lena dheisceabail: “Cén fáth a mbíonn bhur máistir ag ithe leis na poibleacánaigh agus na peacaigh?”¹² Chuala sé iad agus dúirt: “Ní ag na daoine slána a bhíonn gá le lia ach ag na daoine tinne.¹³ Ní miste daoibh a chiall siúd a fhoghlaim: ‘Trócaire is áil liom agus ní íobairt.’ Ní hiad na fíreín ach na peacaigh a tháinig mé a ghlaoch.”

Ceist Faoin Troscadh

¹⁴Tháinig deisceabail Eoin chuige ansin agus dúirt siad: “Cén fáth a mbíonn a lán troscaidh ar siúl againne agus ag na Fairisínigh, ach nach ndéanann do dheisceabailse troscadh?”¹⁵ Dúirt Íosa leo: “An féidir go mbeadh ógánaigh na bainise ag déanamh bróin

fad a bhíonn an fear nuaphósta leo? Ach tiocfaidh na laethanta nuair a bheidh an fear nuaphósta tógtha uathu agus déanfaidh siad troscadh ansin. ¹⁶Ní chuirfeadh aon duine preabán d'éadach gan ramhrú ar sheanbhrat, mar thógfadh an paiste a chuirfí air cuid den bhrat leis agus ba mhiste an stróiceadh é. ¹⁷Ná ní chuirtear fíon nua i seanseithí: má chuirtear, pléascann na seithí; agus sin an fíon doirte agus na seithí millte. Ach cuirtear fíon nua i seithí nua, agus bíonn siad araon slán.”

Iníon an Chinn Urra Leigheas na Mná sa Slua

¹⁸Le linn dó bheith ag caint leo, tháinig ceann urra agus d'umhlaigh síos ina láthair agus dúirt: “An iníon atá agam, fuair sí bás anois, díreach, ach tar thusa, cuir do lámh uirthi agus beidh sí beo.” ¹⁹D'éirigh Íosa agus lean é, é féin agus a dheisceabail.

²⁰Agus bean a raibh rith fola uirthi ar feadh dhá bhliain déag, tháinig sí taobh thiar de agus chuir sí a lámh le scothóg a bhrait, ²¹mar dúirt sí léi féin: “Mura ndéanaim ach mo lámh a chur lena bhrat, beidh mé slán.” ²²Chas Íosa timpeall agus chonaic í agus dúirt: “Bíodh misneach agat, a iníon: shlánaigh do chreideamh thú.” Agus bhí a sláinte aici ón nóiméad sin amach.

²³Ar theacht isteach i dteach an chinn urra dó, nuair a chonaic Íosa lucht na bhfliúit agus an slua ag déanamh calláin, ²⁴“Imígí libh,” ar seisean, “ní marbh atá an cailín; ina codladh atá sí,” ach bhí siad ag magadh faoi. ²⁵Tiomáineadh an slua amach agus ansin, tar

éis dó dul isteach, rug sé ar lámh ar an gcailín, agus d' éirigh sí aniar. ²⁶ Agus chuaigh cáil an scéil ar fud na tíre sin go léir.

Beirt Dhall á Leigheas agus Balbhán

²⁷ Nuair a bhí Íosa ag imeacht leis as sin, lean beirt dhall é agus iad ag screadach amach: “Déan trócaire orainn, a Mhic Dháiví!” ²⁸ Agus tháinig na daill chuige nuair a chuaigh sé isteach sa teach. Dúirt sé leo: “An gcreideann sibh gur féidir dom é seo a dhéanamh?” Dúirt siad: “Creidimid, a Thiarna.” ²⁹ Ansin, leag sé a lámh ar a súile agus dúirt: “Bíodh agaibh de réir bhur gcreidimh.” ³⁰ Agus osclaíodh a súile. Agus labhair Íosa go corraiceach leo: “Aire daoibh! ná bíodh a fhios sin ag duine ar bith.” ³¹ Ach ní túisce amuigh iad ná leath siad a cháil ar fud na tíre sin go léir.

³² Ag dul amach dóibh sin, tugadh duine balbh chuige a raibh deamhan ann. ³³ Agus nuair a bhí an deamhan caite amach as, tháinig a chaint don duine balbh, agus rinne na sluaite ionadh de agus dúirt siad: “Ní fhacthas a leithéid seo in Iosrael riamh.” ³⁴ Is é a dúirt na Fairisínigh, áfach: “Trí phrionsa na ndeamhan a chaitheann sé amach na deamhain.”

Misean na nAspal: An Dáréag

³⁵ Ghabh Íosa ar fud na gcathracha agus na mbailte go léir, ag teagasc ina sionagóga agus ag fógairt dea-scéil na ríochta, ag leigheas gach galar agus gach éagruas. ³⁶ Agus nuair a chonaic sé na sluaite, ghlac sé trua dóibh, mar go raibh siad ina luí go tréith mar a

bheadh caoirigh gan aoire. ³⁷ Ansin dúirt sé lena dheisceabail: “Tá an fómhar fairsing ach níl ann ach meitheal bheag. ³⁸ Dá bhrí sin guígí Máistir an fhómhair go gcuireadh sé meitheal uaidh isteach ina fhómhar.”

10 Ghlaoigh sé chuige a dháréag deisceabal agus thug dóibh údarás ar na spioraid mhíghlana chun go gcaithfidís amach iad agus go leigheasfaidís gach galar agus gach éagruas.

² Is iad seo ainmneacha an dá aspal déag: Síomón ar dtús, ar a dtugtar Peadar, agus Aindrias a dheartháir, Séamas mac Zeibidé agus Eoin a dheartháir, ³ Pilib agus Parthalán, Tomás agus Matha poibleacánach, Séamas mac Ailfáias agus Tadáias, ⁴ Síomón Díograiseach agus Iúdás Isceiriót, an fear a bhraith é.

⁵ Chuir Íosa uaidh an dáréag sin leis na horduithe seo leanas: “Ná gabhaigí an bóthar chun na ngintlithe agus ná téigí isteach i gcathair Shamárach ar bith; ⁶ ní hea, ach téigí faoi dhéin chaoirigh cailte theaghlach Iosrael. ⁷ Agus in bhur mbóthar daoibh, bígí á fhógairt go bhfuil ríocht na bhflaitheas in achmaireacht. ⁸ Leigheasaigí lucht tinnis, tógaigí na mairbh, glanaigí na lobhair, caithigí amach na deamhain. In aisce a fuair sibh; tugaigí uaibh in aisce. ⁹ Ná cuirigí chugaibh ór ná airgead geal ná airgead rua in bhur gcrios, ¹⁰ ná tiachóg chun an bhóthair, ná an dá léine, ná cuaráin ná bata; mar tá an fear oibre i dteideal a choda.

¹¹ “Cibé cathair nó baile a rachaidh sibh isteach ann, cuirigí fiafraí ar dhuine geanúil ann, agus fanaigí aige sin nó go mbeidh sibh ag fágáil. ¹² Beannaigí romhaibh isteach ansin, ¹³ agus más fiú an teach é tagadh bhur síocháin anuas air; mura fiú, filleadh bhur síocháin oraibh. ¹⁴ Duine ar bith nach nglacfaidh sibh agus nach n-éistfidh le bhur

mbriathra, gabhaigí amach as an teach nó as an gcathair sin agus croithigí an deannach de bhur gcosa. ¹⁵Deirim libh go fírinneach, is saoire a bheidh ag talamh Shodom agus Ghomorá lá an bhreithiúnais ná ag an gcathair sin.

Cruatan agus Sólas an tSaoil Aspalúil

¹⁶“Táim do bhur gcur uaim ar nós caorach i measc faolchúnna; dá bhrí sin, bígí chomh géarchúiseach leis an nathair nimhe agus chomh macánta leis an gcolm. ¹⁷Seachnaigí sibh féin ar dhaoine, mar tabharfaidh siad ar láimh do na sainidriní sibh, agus sciúrsálfaidh siad ina sionagóga sibh, ¹⁸agus seolfar i láthair gobharnóirí agus ríthe sibh mar gheall ormsa chun fianaise a thabhairt os a gcomhair agus os comhair na ngintlithe. ¹⁹Ach nuair a bheidh sibh ar láimh, ná bígí ag fiafraí conas a labhróidh sibh nó go himníoch cad a déarfaidh sibh. Tabharfar daoibh, an uair sin féin, an rud a bheidh le rá agaibh, ²⁰mar ní sibhse a bheidh ag caint: is é Spiorad bhur nAthar a bheidh ag caint ionaibh.

²¹Tabharfaidh an deartháir a dheartháir féin suas chun báis, agus an t-athair a pháiste féin; éireoidh an chlann amach in aghaidh a dtuismitheoirí agus básóidh siad iad. ²²Agus beidh fuath ag cách daoibh mar gheall ar m’ainmse. Ach an té a sheasfaidh amach go deireadh, sábhálfar é. ²³Má bhítear sa tóir oraibh i gcathair áirithe teithigí go cathair eile. Deirim libh go fírinneach, sula mbeidh cathracha Iosrael siúlta agaibh, beidh Mac an Duine tagtha.

²⁴“Níl an deisceabal os cionn an mháistir ná an sclábha os cionn a úinéara. ²⁵Ba leor don deisceabal bheith ar aon dul lena mháistir, agus don sclábha bheith ar aon dul lena

úinéir. Má thug siad Béalzabúl ar fhear an tí, nach móide dóibh é thabhairt ar lucht a theaghlaigh? ²⁶Ná bíodh eagla oraibh rompu, mar sin. Níl aon ní i bhfolach nach bhfoilseofar, ná aon ní faoi cheilt nach mbeidh fios air. ²⁷An rud a deirim libh sa dorchadas, abraigí i solas an lae é, agus an cogar a chuirtear in bhur gcluais, fógraigí é ó bharr na dtithe.

²⁸“Ná bíodh eagla oraibh rompu seo a mharaíonn an corp ach nach féidir dóibh an t-anam a mharú: ní hea, ach bíodh eagla oraibh roimh an té ar féidir dó idir chorp agus anam a mhilleadh in ifreann. ²⁹Nach mbíonn na gealbhain leathphingin an péire? Agus ní thitfidh gealbhan acu as an aer gan fhios do bhur nAthair. ³⁰Maidir libhse, fiú amháin ribí bhur gcinn tá siad uile comhairthe. ³¹Mar sin, ná bíodh aon eagla oraibh; is mó is fiú sibhse ná dá liacht na gealbhain!

³²“Duine ar bith a admhóidh mise os comhair daoine, admhóidh mise eisean chomh maith os comhair m’Athar atá ar neamh. ³³Ach duine ar bith a shéanfaidh os comhair daoine mé, séanfaidh mise eisean chomh maith os comhair m’Athar atá ar neamh.

³⁴“Ná bígí ag ceapadh gur chun síocháin a chur ar an talamh a tháinig mé. Ní síocháin a tháinig mé a chur ann ach claíomh. ³⁵Óir tháinig mé chun duine a chur bunoscionn lena athair agus an iníon lena máthair agus bean mhic le máthair a céile, ³⁶agus is iad lucht a theaghlaigh féin is naimhde do dhuine.

³⁷“An té arb ansa leis athair nó máthair ná mé, níl sé diongbhála dom, agus an té arb ansa leis mac nó iníon ná mé, níl sé diongbhála dom; ³⁸agus an té nach nglacann a chros agus mise a leanúint, níl sé diongbhála dom. ³⁹An té a fhaigheann a anam, caillfidh sé é; ach an té a chaillfidh a anam mar gheall ormsa, gheobhaidh sé é.

⁴⁰“An té a ghlacann sibhse, glacann sé mise; agus an té a ghlacann mise, glacann sé an té a chuir uaidh mé. ⁴¹An té a ghlacann fáidh as ucht gur fáidh é, is tuarastal fáidh a gheobhaidh; agus an té a ghlacfaidh fíréan as ucht gur fíréan é, is tuarastal fíréin a gheobhaidh.

⁴²“Agus má thugann duine ar bith oiread is an cupán d’fhíorusce do dhuine den mhuintir bheag seo, as ucht gur deisceabal é, ní bheidh sé gan a thuarastal a fháil.”

11 Ansin, nuair a bhí deireadh na rialacha sin tugtha ag Íosa dá dháréag deisceabal, d’fhág sé an áit sin chun dul ag teagasc agus ag seanmóir ina gcathracha.

Teachtairí ó Eoin Baiste

²Chuala Eoin, agus é i bpríosún, iomrá faoi oibreacha Chríost, agus chuir sé scéala chuige trína dheisceabail féin, ³á rá leis: “An tú an té atá le teacht nó an ceart dúinn bheith ag súil le duine eile?” ⁴Dúirt Íosa leo á bhfreagairt: “Imígí agus insígí d’Eoin a bhfuil á chloisteáil agus a fheiceáil agaibh: ⁵tá radharc ag daill, tá siúl ag bacaigh, glantar lobhair agus tá éisteacht ag bodhráin, éiríonn na mairbh agus fógraítear an dea-scéal do bhoicht. ⁶Is méanar don té nach ceap tuisle dó mise.”

Eoin á Mholadh: Díchreidmhigh á gCáineadh

⁷Le linn dóibh seo bheith ag imeacht, thosaigh Íosa ag caint leis na sluaite faoi Eoin: “Cad a chuaigh sibh amach faoin bhfásach a fheiceáil? Giolcach á suaithheadh ag an

ngaoth? ⁸ Ach cad a chuaigh sibh amach a fheiceáil? Duine a bhí cóirithe go mín? Iad seo a mbíonn éadaí míne orthu, is i dtithe na ríthe atá siad. ⁹ Ach cad a thug amach sibh? Chun fáidh a fheiceáil? Sea, deirim libh, agus duine ba mhó ná fáidh. ¹⁰ Is é seo an té a bhfuil scríofa mar gheall air:

‘Féach, cuirim mo theachtair romhat
a réiteoidh do bhóthar faoi do chomhair.’

¹¹“Deirim libh go fírinneach, níor éirigh ar shliocht na mban duine ba mhó ná Eoin Baiste; ach an té is lú i ríocht na bhflaitheas, is mó é ná eisean. ¹² Ó laethanta Eoin Baiste go dtí anois tá foréigean á dhéanamh ar ríocht na bhflaitheas agus fuadaíonn lucht an fhoréigin leo í. ¹³ Óir, na fáithe uile, agus an dlí freisin, thug siad a dtairngreacht chomh fada le hEoin, ¹⁴ agus mura miste libh mé a chreidiúint ann, is é an tÉilias a bhí le teacht é. ¹⁵ An té a bhfuil cluasa air, éisteadh sé!

¹⁶“Ach cad leis a gcuirfidh mé an ghlúin seo i gcomparáid? Tá sí cosúil leis na leanaí a bhíonn ina suí sna háiteanna margaidh agus iad ag glaoch chun a gcomráidithe ¹⁷ á rá:
‘Rinneamar píobaireacht daoibh ach ní dhearna sibh rince;
rinneamar caoineadh, ach níor bhuail sibh bhur n-ucht.’

¹⁸“Mar tháinig Eoin agus ní raibh sé ag ithe ná ag ól, agus deir siad: ‘Tá deamhan ann.’

¹⁹Tháinig Mac an Duine agus bíonn sé ag ithe agus ag ól, agus deir siad: ‘Féach, fear craois agus póite, cara do phoibleacánaigh agus do pheacaigh.’ Agus fuair an eagna a ceart as a hoibreacha féin.”

Na Cathracha nár Chreid

²⁰Thosaigh sé ansin ag tabhairt achasáin do na cathracha ina ndearnadh an chuid is mó dá mhíorúiltí, i dtaobh nach ndearna siad aithrí: ²¹“Is mairg duit, a Chorazaín! is mairg duitse, a Bhéatsáidean! Óir, dá mba sa Tuíre agus i Síodón a dhéanfaí na míorúiltí a rinneadh ionaibhse, is fadó a bheadh aithrí déanta acu faoi éadach saic agus faoi luaithreach. ²²Ach deirim libh, is saoire a bheidh ag an Tuír agus ag Síodón lá an bhreithiúnais ná agaibhse. ²³Agus tusa, a Chafarnáum, an ardófar chun flaithiúnais thú? Síos go hifreann a theilgfear thú! óir, dá mba i Sodom a dhéanfaí na míorúiltí a rinneadh ionatsa, bheadh sí ann go dtí an lá inniu. ²⁴Ach deirim libh, is saoire a bheidh ag talamh Shodom lá an bhreithiúnais ná agatsa.”

An Soiscéal á Fhoilsiú do Lucht na hUiríse

²⁵San am sin labhair Íosa agus dúirt: “Tugaim buíochas duit, a Athair, a Thiarna neimhe agus talún, de chionn mar a cheil tú na nithe seo ar lucht eagna agus éirime agus mar a d’fhoilsigh tú do naíonáin iad. ²⁶Sea, a Athair, óir is amhlaidh sin ba mhaith leat é. ²⁷Tá gach aon ní tugtha domsa ag m’Athair. Agus níl aithne ag aon neach ar an Mac ach amháin ag an Athair, ná níl aithne ag aon neach ar an Athair ach amháin ag an Mac agus an té ar toil leis an Mac a fhoilsiú dó.

²⁸“Tagaigí chugam, sibhse uile a bhfuil saothar agus tromualach oraibh, agus tabharfaidh mé faoiseamh daoibh. ²⁹Tógaigí oraibh mo chuing agus tagaigí ar scoil chugamsa, mar táim ceansa uiríseal ó chroí, agus gheobhaidh sibh faoiseamh do bhur n-anamacha; ³⁰óir tá mo chuing so-iompair agus m’ualach éadrom.”

Dhá Cheist Faoi Dhlí na Sabóide

12San aimsir sin ghabh Íosa trí na goirt arbhair lá sabóide. Bhí ocras ar a dheisceabail, agus thosaigh siad ag stoitheadh na ndias agus á n-ithe. ²Chonaic na Fairisínigh é sin agus dúirt siad: “Féach, tá do dheisceabail ag déanamh ruda nach dleathach a dhéanamh lá sabóide.” ³Dúirt sé leo: “An ea nár léigh sibh mar a rinne Dáiví é nuair a bhí ocras air féin agus ar a chompánaigh? ⁴Conas mar a chuaigh sé isteach i dteach Dé agus mar a d’ith builíní na fianaise, siúd is nár dhleathach dó féin ná dá chompánaigh iad a ithe, ach do na sagairt amháin. ⁵Nó fós, nár léigh sibh sa dlí, na sagairt sa Teampall lá sabóide, go sáraíonn siad an tsabóid agus nach mbíonn locht ar bith orthu? ⁶Ach deirim libh, tá ní anseo is mó ná an Teampall. ⁷Agus dá mb’eol daoibh a chiall siúd: ‘Trócaire is áil liom agus ní íobairt,’ ní dhaorfadh sibh na daoine atá gan locht. ⁸Óir tá Mac an Duine ina mháistir ar an tsabóid.

⁹D’fhág sé an áit sin agus chuaigh isteach ina sionagóg. ¹⁰Bhí fear ansiúd a raibh lámh leis seargtha, agus chuir siad an cheist seo ar Íosa: “An bhfuil sé dleathach leigheas a dhéanamh lá sabóide?” chun go gciontóidís é. ¹¹Ach dúirt sé leo: “Cén duine agaibh a mbeadh an t-aon chaora amháin aige agus go dtitfeadh sí i bpoll lá sabóide, nach mbéarfadh sé greim uirthi á tarraingt as? ¹²Agus is mó is fiú duine ná caora. Dá réir sin, tá sé dleathach an mhaith a dhéanamh lá sabóide.” ¹³Ansin dúirt sé leis an duine: “Sín amach do lámh.” Shín, agus rinneadh chomh slán leis an lámh eile arís í. ¹⁴Ach tar éis do na Fairisínigh dul amach, rinne siad comhairle le chéile ina aghaidh chun go millfidís é.

Tairngreacht Íseáia

¹⁵Bhí a fhios ag Íosa, áfach, agus chuaigh sé i leataobh as sin. Lean sluaite móra é, agus leigheas sé iad uile, ¹⁶ach thug ordú láidir dóibh gan é chur in iúl; ¹⁷chun go gcomhlíonfaí a ndúradh trí Íseáia fáidh:

¹⁸“Is é seo mo ghiolla, an té ba rogha liom,
m’ aonghrá ar a bhfuil gnaoi m’ anama.
Cuirfidh mé air mo Spiorad
agus fógróidh sé an reacht do na ciníocha.

¹⁹Ní dhéanfaidh sé bruíon ná gáir,
ná ní chluinfear a ghlór sna sráideanna.

²⁰Ní bhrisfidh sé an ghiolcach leonta
ná ní mhúchfaidh sé buaiceas an deataigh,
nó go mbéarfaidh sé an reacht chun bua.

²¹Beidh muinín ag na ciníocha as a ainm.”

An Deamhnaíoch Dall Balbh Diamhasla na bhFairisíneach

²²Tugadh chuige ansin duine a raibh deamhan ann, é dall agus balbh. Leigheas sé é; tháinig a chaint don bhalbh agus a radharc. ²³Agus tháinig alltacht ar na sluaite uile agus bhí siad ag rá: “An féidir gurb é an duine seo Mac Dháiví?” ²⁴Ach nuair a chuala na

Fairisínigh é sin, dúirt siad: “Ní chaitheann an duine seo na deamhain amach ach trí Bhéalzabúl, prionsa na ndeamhan.” ²⁵Bhí a fhios aige cad a bhí ina gcroí agus dúirt sé leo: “Gach ríocht a bhíonn ar deighilt ina haghaidh féin, bánaítear í, agus níl cathair ná teaghlach a bhíonn ar deighilt ina aghaidh féin a fhéadfaidh seasamh.” ²⁶Agus más é Sátan a chaitheann Sátan amach, tá sé ar deighilt ina aghaidh féin, agus dá réir sin conas a sheasfaidh a ríocht? ²⁷Agus más trí Bhéalzabúl a chaithimse na deamhain amach, cé tríd a gcaitheann bhur gclann féin amach iad? Uime sin, is iad sin a thabharfaidh breith oraibh. ²⁸Ach más trí Spiorad Dé a chaithim amach na deamhain, dá réir sin tá ríocht Dé tagtha chugaibh cheana. ²⁹Nó fós, conas a d’fhéadfadh duine ar bith dul isteach i dteach an fhir láidir agus a urra tí a shlad gan an fear láidir a chur i ngéibheann ar dtús? Ansin creachfaidh sé a theach. ³⁰An té nach bhfuil liom tá sé i m’aghaidh, agus an té nach gnuasaíonn liom, scaipeann.

³¹“Mar sin, táim á rá libh go maithfear do dhaoine gach peacadh agus gach diamhasla; ach diamhasla in aghaidh an Spioraid, ní bhfaighfear maithiúnas ann. ³²Agus duine ar bith a labhróidh focal in aghaidh Mhac an Duine, maithfear dó é. Ach duine ar bith a labhróidh in aghaidh an Spioraid Naomh, ní bhfaighidh sé maithiúnas ann sa saol seo ná sa saol atá le teacht. ³³Déanaigí maith an crann agus maith a thoradh, nó déanaigí olc an crann agus olc a thoradh; óir is ar a thoradh a aithnítear an crann. ³⁴A sceith na bpéisteanna, conas a d’fhéadfadh sibh an mhaith a labhairt agus sibh féin olc, agus gur as lán an croí a labhraíonn an béal? ³⁵Tógann an dea-dhuine dea-nithe amach as a dhea-stór, agus tógann an drochdhuine drochnithe amach as a dhrochstór. ³⁶Ach deirim libh, gach focal gan bhun dá labhróidh daoine, tabharfaidh siad cuntas ann lá an

bhreithiúnais, ³⁷ óir is as do bhriathra a shaorfar thú agus is as do bhriathra a dhaorfar thú.”

Comhartha Ióna

³⁸ Ansin labhair cuid de na scríobhaithe agus de na Fairisínigh leis: “B’áil linn, a Mhaistir,” ar siad, “comhartha a fheiceáil uait.” ³⁹ Ach dúirt sé leo á bhfreagairt: “Drochghlúin adhaltrach agus í ag lorg comhartha, agus gan de chomhartha le tabhairt di ach comhartha Ióna fáidh. ⁴⁰ Óir, amhail mar a thug Ióna trí lá agus trí oíche i mbolg na hollphéiste, sin mar a bheidh Mac an Duine i gcoim na talún trí lá agus trí oíche. ⁴¹ Éireoidh muintir Nínivé ina seasamh in am an bhreithiúnais leis an nglúin seo, agus daorfaidh siad í, óir rinne siad aithrí nuair a d’fhógair Ióna é, agus tá anseo neach is mó ná Ióna. ⁴² Éireoidh banríon an deiscirt in am an bhreithiúnais leis an nglúin seo agus daorfaidh sí í, óir tháinig sise as imill na cruinne ag éisteacht le heagna Sholaimh, agus tá anseo neach is mó ná Solamh.”

Athionsaí an Spioraid Mhíghlain

⁴³ “Nuair a bhíonn an spiorad míghlan imithe amach as an duine, gabhann sé trí áiteanna tíortha ag lorg faoisimh, agus ní fhaigheann. ⁴⁴ Deir sé ansin: ‘Rachaidh mé ar ais chun mo thí as ar tháinig mé amach.’ Agus ar theacht dó, faigheann sé folamh é, scuabtha, maisithe. ⁴⁵ Imíonn sé ansin agus beireann sé in éineacht leis seacht spioraid eile

is measa ná é féin: téann siad isteach agus glacann siad áras ann, agus is measa dála an duine sin ar deireadh ná ar dtús. Sin mar a bheidh an scéal ag an drochghlúin seo freisin.”

Máthair Chríost agus a Bhráithre

⁴⁶Ag caint mar sin leis na sluaite a bhí sé nuair a tháinig a mháthair agus a bhráithre agus sheas siad amuigh ag iarraidh labhairt leis. ⁴⁷Dúirt duine éigin leis: “Feach, tá do mháthair agus do bhráithre lasmuigh ag iarraidh labhairt leat.” ⁴⁸Agus dúirt leis an té a d’inis dó é: “Cé hí mo mháthair agus cé hiad mo bhráithre?” ⁴⁹Agus ag síneadh a láimhe faoina chuid deisceabal, dúirt: “Féach mo mháthair agus mo bhráithre! ⁵⁰Óir, duine ar bith a dhéanfaidh toil m’Athar atá ar neamh, is bráthair dom é agus is siúr agus is máthair.”

Parabail na Ríochta: An Síoladóir

13Tháinig Íosa amach as an teach an lá sin agus chuaigh ina shuí cois na farraige, agus tháinig sluaite chomh mór sin le chéile ag triall air go ndeachaigh sé isteach i mbád agus gur shuigh inti, agus an slua go léir ina seasamh ar an gcladach. ³Agus rinne sé mórán cainte leo i bparabail.

Dúirt: “Chuaigh an síoladóir amach ag cur an tsíl. ⁴Agus sa síolchur dó, thit cuid den ghrán le hais an bhóthair, agus tháinig an éanlaith á ithe suas. ⁵Thit cuid eile de ar na creaga, áit nach raibh mórán ithreach ann dó, agus nuair nach raibh an ithir dhomhain aige, d’eascair sé gan mhoill. ⁶Ar éirí don ghrian, áfach, loisceadh é, agus d’fheoigh sé de

cheal fréimhe. ⁷Cuid eile fós de, thit sé i measc an deilgnigh, agus d'fhás an deilgneach aníos agus phlúch é. ⁸Ach bhí cuid eile de a thit ar an talamh maith agus thug sé toradh uaidh, toradh faoi chéad in áit, faoi sheasca in áit eile, faoi thríocha in áit eile. ⁹A té a bhfuil cluasa air, éisteadh sé!”

An Fáth a Labhraíonn Críost i bParabail

- ¹⁰Tháinig na deisceabail chuige á rá: “Cén fáth ar i bparabail atá tú ag caint leo?”
- ¹¹Dúirt sé leo á bhfreagairt: “Is é fáth é, mar tá sé tugtha daoibhse eolas a bheith agaibh ar rúndiamhra ríocht na bhflaitheas, ach níl sé tugtha dóibh siúd. ¹²Óir, duine ar bith a mbíonn ní aige, tabharfar dó agus beidh fuilleach aige; ach duine ar bith a bhíonn gan ní, fiú amháin a mbíonn aige bainfear de é. ¹³Agus sin é an fáth a bhfuilim ag caint i bparabail leo, mar feiceann siad gan feiceáil agus cluineann siad gan cloisteáil agus gan tuiscint.
- ¹⁴Agus sin mar atá á comhlíonadh iontu an tairngreacht a rinne Íseáia:
- ‘Beidh sibh ag cloisteáil go deimhin ach ní thuigfidh sibh,
beidh sibh ag breathnú go deimhin, ach ní fheicfidh sibh,
- ¹⁵óir chuaigh croí an phobail seo chun raimhre,
d’éist siad le cluasa bodhránta,
d’iaigh siad a súile,
d’eagla go mbeadh radharc na súl acu,
ná clos na gcluas,
ná tuiscint an chroí,
agus go n-iompóidís agus go leigheasfainn iad.’

¹⁶“Ach is méanar do bhur súilese mar go bhfeiceann said agus do bhur gcluasa mar go n-éisteann siad. ¹⁷Deirim libh go fírinneach, b’ é ba mhian le mórán fáithe agus fíreán na nithe a fheiceáil a fheiceann sibhse agus ní fhaca siad iad, agus na nithe a chloisteáil a chluineann sibhse agus níor chuala siad iad.”

Parabal an tSíoladóra á Mhíniú

¹⁸“Sibhse mar sin, éistigí le parabal an tsíoladóra. ¹⁹Duine ar bith a chluineann briathar na ríochta agus nach dtuigeann é, tagann Fear an Oilc agus sciobann sé leis an ní a cuireadh ina chroí: agus sin é an duine a ghlac an síol le hais an bhóthair. ²⁰An duine a ghlac an síol ar na creaga, sin é an duine a chluineann an briathar agus a ghabhann chuige le háthas é láithreach, ²¹ach ní bhíonn fréamh aige ann féin, ach é neamhbhuan; an túisce is a thagann trioblóid nó géarleanúint mar gheall ar an mbriathar, cliseann air. ²²An duine a ghlac an síol sa deilgneach, sin é an duine a chluineann an briathar, ach go mbíonn cúram an tsaoil agus mealladh an tsaibhris ag plúchadh an bhriathair agus fágтар gan toradh a thabhairt é. ²³Ach an duine a ghlac an síol ar an talamh maith, sin é an duine a chluineann an briathar agus a thuigeann é; agus tugann sé sin toradh uaidh gan teip, faoi chéad nó faoi sheasca, nó faoi thríocha de réir mar a bhíonn.”

An tArbhar agus an Cogal

²⁴Chuir sé parabal eile os a gcomhair: “Is iad dála ríocht na bhflaitheas,” ar seisean, “mar a bhí ag an duine a chuir síol maith ina ghort. ²⁵Ach fad a bhí an saol ina chodladh,

bhí namhaid dó a tháinig ag scaipeadh cogail anuas ar an arbhar, agus d'imigh. ²⁶Tháinig an t-arbhar aníos ina gheamhar, agus ansin ina dhias agus an uair sin chonacthas an cogal freisin. ²⁷Tháinig a chuid sclábhaí go dtí an fear tí agus dúirt siad leis: ‘A mháistir, an síol a chuir tú i do ghort, nach síol maith a bhí ann? Agus cad a thug an cogal ann más ea?’ ²⁸Dúirt sé leo: ‘Namhaid éigin a rinne an méid sin.’ ‘Agus ar mhaith leat,’ deir na sclábhaí leis, ‘go rachaimis á bhailiú chun a chéile?’ ²⁹‘Ná déanaigí,’ ar seisean, ‘ar eagla, nuair a bheadh sibh ag bailiú an chogail, go sracfadh sibh an t-arbhar aníos san am céanna. ³⁰Fágtar le hais a chéile ag fás iad araon go dtí an fómhar, agus nuair a bheidh an fómhar á dhéanamh déarfaidh mé leis na buanaithe: Bailígí an cogal chun a chéile ar dtús, agus déanaigí punanna de chun a dhóite. Ach cruinnígí an t-arbhar isteach i mo scioból.’”

An Gráinne Mustaird: An Ghabháil

³¹Chuir sé parabal eile os a gcomhair: “Is cosúil ríocht na bhflaitheas,” ar seisean, “le gráinne de shíol mustaird a thóg duine agus a chuir sé ina ghort. ³²Is é an gráinnín síl is lú ar bith é, ach nuair a bhíonn sé fásta, bíonn sé ar an gceann is mó de na glasraí agus déantar crann de, a bhféadann éanlaith an aeir dul ar foscadh ina chraobhacha.”

³³D’inis sé parabal eile dóibh: “Is cosúil ríocht na bhflaitheas le gabháil a thóg bean agus a d’fholaigh sí i dtrí pheic plúir nó go raibh sé gabháilte ar fad.”

³⁴Labhair Íosa na nithe sin uile i bparabail leis na sluaite: ní dhéanadh sé caint ar bith leo gan pharabal, ³⁵agus sin mar a comhlíonadh a ndúradh tríd an bhfáidh:

“Labhróidh mé i bparabail,
nochtfaidh mé nithe ba rún ó thúsú an domhain.”

Parabal an Chogail á Mhíniú

³⁶D’fhág sé na sluaite an uair sin agus chuaigh sé isteach sa teach. Tháinig a dheisceabail chuige agus dúirt siad: “Mínigh dúinn an parabal úd an chogail sa ghort.”

³⁷D’fhreagair sé iad á rá: “An té a chuireann an síol maith, sin é Mac an Duine. ³⁸Is é an domhan an gort. An síol maith muintir na ríochta. Dream an oilc an cogal, ³⁹agus is é an diabhal an namhaid a scaipeann é. Is é deireadh an tsaoil an fómhar agus is iad na haingil na buanaithe. ⁴⁰Amhail mar a bhailítear an cogal chun é dhó sa tine, sin mar a bheidh i ndeireadh an tsaoil. ⁴¹Cuirfidh Mac an Duine a aingil amach agus baileoidh siad gach ábhar scannail as a ríocht agus na daoine a thaobhaíonn an t-olc, ⁴²agus teilgfidh siad san fhoirnéis tine iad. Is ann a bheidh gol agus díoscán fiacla. ⁴³Beidh na fíréin an uair sin ag lonradh ar nós na gréine i ríocht a nAthar. An té a bhfuil cluasa air, éisteadh sé!”

An Stór Folaithe: An Péarla: An Eangach

⁴⁴“Is cosúil ríocht na bhflaitheas le stór a bhí i bhfolach i ngort, agus an fear a d’aimsigh é d’fholaiigh, gur imigh le barr áthais ag díol a raibh aige gur cheannaigh an gort sin.

⁴⁵“Nó fós, is cosúil ríocht na bhflaitheas le ceannaí a bhí ag lorg péarlaí breátha.

⁴⁶Tharla aon phéarla amháin leis a bhí róluachmhar, agus d’imigh agus dhíol a raibh aige gur cheannaigh sé é.

⁴⁷“Nó fós, is cosúil ríocht na bhflaitheas le heangach a cuireadh san fharraige agus a ghabh gach uile shórt. ⁴⁸Ar bheith lán di, tharraing siad aníos ar an gcladach í, shuigh siad síos ansin ag cnuasach gach tairbhe i soithí agus ag caitheamh na dramhaíola uathu. ⁴⁹Sin mar a bheidh i ndeireadh an tsaoil: rachaidh na haingil amach agus scarfaidh siad na drochdhaoine ó na fíréin ⁵⁰agus teilgfidh siad san fhoirnéis tine iad. Is ann a bheidh gol agus díoscán fiacla.

⁵¹“Ar thuig sibh na nithe sin uile?” “Thuigeamar,” ar siad leis. ⁵²Dúirt sé leo: “Sin an fáth, gach scríobhaí a bhíonn ina dheisceabal de ríocht na bhflaitheas, gur cosúil é le fear tí a thógann amach as a stór nithe nua agus sean.”

Íosa ina Dhúiche Féin

⁵³Ansin, nuair a bhí deireadh na bparabal sin inste aige, d’fhág Íosa an áit sin; ⁵⁴agus ar theacht ina dhúiche féin dó, bhíodh sé ag teagasc na ndaoine ina sionagóg, ionas gur ghabh iontas iad: “Cá bhfuair sé seo,” deiridís, “an eagna seo agus na míorúiltí? ⁵⁵Nach é mac an tsoir adhmaid é seo? Nach í a mháthair an bhean a bhfuil Muire uirthi? Agus nach iad Séamas agus Íosaef agus Síomón agus Iúdás a bhráithre? ⁵⁶A shiúracha freisin, nach bhfuil siad uile inár measc? Cá bhfuair sé na nithe seo uile, mar sin?” ⁵⁷Agus ghlac siad scannal ann. Ach dúirt Íosa leo: “Ní bhíonn fáidh faoi neamhchion ach amháin ina

dhúiche agus ina theaghlach féin.”⁵⁸ Agus ní dhearna sé mórán míorúiltí ansiúd de dheasca a ndíchreidimh.

Bás Eoin Baiste

14 San am sin, chuala Héaród, an rí cúige, iomrá faoi Íosa,² agus dúirt sé le lucht a chúirte: “Eoin Baiste é seo: tá sé éirithe ó mhairbh, agus sin é an fáth a bhfuil na míorúiltí á n-oibriú tríd.”³ Is amhlaidh a bhí Héaród tar éis Eoin a ghabháil agus é chur i ngéibheann agus i bpriosún mar gheall ar Héaróideas, bean Philib a dheartháir.⁴ Mar dúirt Eoin leis: “Ní ceadmhach duit í bheith agat.”⁵ Ba mhaith le Héaród é chur chun báis ach eagla bheith air roimh na daoine, mar bhí meas fáidh acu air.⁶ Ach nuair a bhí cuimhne lae a bhreithe á comóradh ag Héaród, rinne iníon Héaróideas rince os comhair na cuideachta agus thaitin sí chomh mór sin le Héaród⁷ gur gheall sé faoi bhrí na mionn rud ar bith a d’iarrfadh sí a thabhairt di.⁸ Bhí ceacht faighte óna máthair aici seo áfach: “Tabhair dom anseo ar mhias,” ar sise, “ceann Eoin Baiste.”⁹ Bhuail aiféala an rí, ach mar gheall ar a mhionn agus ar na daoine a bhí ag bord leis, d’ordaigh sé an aisce a thabhairt di,¹⁰ agus chuir faoi deara Eoin a dhícheannadh sa phríosún.¹¹ Tugadh a cheann isteach ar mhias le tabhairt don chailín agus rug sise ag triall ar a máthair é.¹² Tháinig deisceabail Eoin agus thóg siad leo an corp chun a adhlactha; tháinig siad ansin á insint d’Íosa.

Céad Mhíorúilt na mBuilíní agus na nIasc

¹³ Agus nuair a chuala Íosa é, chuaigh sé i leataobh as sin i mbád go dtí áit uaigneach ar leithligh. Ach fuair na sluaite scéala air, agus tháinig siad amach as na cathracha á

leanúint dá gcois. ¹⁴ Ar theacht i dtír dó, chonaic sé slua mór agus ghlac sé trua dóibh agus leigheas na hothair a bhí leo. ¹⁵ Nuair a bhí an tráthnóna ann, áfach, tháinig na deisceabail chuige agus dúirt siad: “Áit uaigneach é seo agus tá sé deireanach feasta. Mar sin, scaoil uait na sluaite go dtéidís isteach sna bailte agus bia a cheannach dóibh féin.” ¹⁶ Ach dúirt Íosa leo: “Ní gá dóibh imeacht; tugaigí sibhse rud le hithe dóibh.” ¹⁷ “Ach,” ar siadsan leis, “níl anseo againne ach cúig builíní agus dhá iasc.” ¹⁸ “Tugaigí chugam anseo iad,” ar seisean. ¹⁹ D’ordaigh sé do na sluaite luí fúthu ar an bhféar; thóg sé na cúig builíní agus an dá iasc, agus, ar dhearcadh suas chun na bhflaitheas dó, bheannaigh, bhris, agus thug na builíní do na deisceabail, agus thug na deisceabail do na sluaite iad. ²⁰ D’ith siad uile agus bhí siad sách, agus thóg siad suas an bruscar fuílligh, lán dhá chiseán déag. ²¹ Timpeall cúig mhíle fear a fuair an béile, gan mná ná páistí a áireamh.

Críost agus Peadar ag Siúl ar an bhFarraige

²² Ansin chuir sé d’fhiacha ar na deisceabail dul ar bord agus imeacht roimhe go dtí an taobh thall fad a bheadh sé féin ag scaoileadh na sluaite uaidh. ²³ Agus tar éis a scaoilte dó, chuaigh sé an sliabh suas ar leithligh chun guí, agus nuair a bhí an tráthnóna ann bhí sé ansiúd ina aonar. ²⁴ Bhí an bád faoin am sin mórán staideanna amach ón talamh, á bocadh ag na farraigí, mar bhí an ghaoth contrártha. ²⁵ Sa cheathrú faire den oíche, tháinig sé chucu ag siúl ar an bhfarraige. ²⁶ Nuair a chonaic na deisceabail é, agus é ag siúl ar an bhfarraige, bhí siad buartha: “Taibhse atá ann!” ar siad, agus scread siad amach le barr eagla. ²⁷ Ach labhair Íosa leo láithreach: “Bíodh misneach agaibh!” ar seisean, “mise

atá ann, ná bíodh eagla oraibh.”²⁸ D’fhreagair Peadar é: “A Thiarna,” ar seisean, “más tú atá ann, ordaigh mé a theacht chugat ar bharr an uisce.”²⁹ Dúirt Íosa: “Tar!” Agus tháinig Peadar amach as an mbád agus shiúil ar bharr an uisce ag déanamh ar Íosa.³⁰ Ach nuair a d’airigh sé chomh borb agus a bhí an ghaoth, rug an eagla air; thosaigh ag dul faoi uisce agus scread sé amach: “A Thiarna, saor mé!” ar seisean.³¹ Shín Íosa amach a lámh láithreach, agus ag breith greama air dúirt: “A fhir an bheagán creidimh, cén fáth ar tháinig amhras ort?”³² Ar dhul isteach sa bhád dóibh, thit an ghaoth.³³ Agus iad seo a bhí sa bhád, d’umhlaigh siad síos ina láthair ag rá: “Go dearfa, is tú Mac Dé.”

Íosa i nGeinésaireit

³⁴Ar dhul trasna dóibh bhuail siad talamh ag Geinésaireit.³⁵ Nuair a d’aithin muintir na háite sin é, chuir siad scéala ar fud na tíre sin go léir timpeall agus tugadh chuige iad seo go léir a bhí tinn,³⁶ agus bhí siad á iarraidh air a ligean dóibh fiú amháin a lámh a chur le scothóg a bhrait, agus oiread díobh agus a chuir, bhí siad iomlán.

Traidisiún na nGiúdach agus an Dlí

15Tháinig ó Iarúsailéim ansin ag triall ar Íosa Fairisínigh agus scríobhaithe a dúirt: ²“Cén fáth a sáraíonn do dheisceabail traidisiún na sinsear? Ní dhéanann siad a lámha a ní nuair a bhíonn siad ag caitheamh a gcoda.”³ “Agus cén fáth,” ar seisean leo á bhfreagairt, “a sáraíonn sibh féin aithne Dé ar son an traidisiúin seo agaibh?”⁴ Óir dúirt

Dia: ‘Tabhair onóir do d’athair agus do do mháthair’; agus: ‘An té a labhraíonn go haithiseach lena athair nó lena mháthair, bíodh ciorrú an bháis air’; ⁵ach is é a deir sibhse: ‘Cibé duine a deir lena athair nó lena mháthair: “Ní ar bith de mo chuidse a d’fhéadfadh dul chun sochair duitse, táim á choisreacan don Tiarna”’; ⁶níl cead aige an onóir sin a thabhairt dá athair nó dá mháthair’; agus tá briathar Dé curtha ar neamhní agaibh ar son bhur dtraidisiúin. ⁷A bhréagchráifeacha, is breá an tairngreacht a rinne Íseáia mar gheall oraibh nuair a dúirt:

⁸‘Tugann an pobal seo onóir dom ó bheola
ach is fada uaim atá a gcroí:

⁹Is díomhaoin dóibh bheith do m’adhradh,
óir níl sa teagasc a mhúineann siad ach aitheanta daonna.’”

Fíorghlaine agus Glaine Bhréige

¹⁰Ghlaoigh sé an slua chuige agus dúirt sé leo: “Éistigí liom agus bainigí meabhair as an méid seo! ¹¹Ní hé an rud a théann isteach sa bhéal a dhéanann neamhghlan an duine, ach an rud a thagann amach as an mbéal, sin é a dhéanann neamhghlan an duine.”

¹²Tháinig na deisceabail chuige ansin agus dúirt siad leis: “An bhfuil a fhios agat, nuair a chuala na Fairisínigh an chaint sin, gur ghlac siad scannal inti?” ¹³D’fhreagair sé iad agus dúirt: “Planda ar bith nárbh é m’Athair neamhaí a phlandaigh é, sracfar as a fhréamha é.

¹⁴Ligigí dóibh. Daill iad ina ngiollaí i gcionn dall, agus má bhíonn dall ina ghiolla i gcionn daill, titfidh siad araon sa díog.”

¹⁵Labhair Peadar leis: “Inis dúinn ciall an pharabail úd.” ¹⁶Dúirt Íosa: “Sibhse freisin, nach bhfuil tuiscint agaibh fós féin? ¹⁷An ea nach dtuigeann sibh, rud ar bith a théann isteach sa bhéal, go ngabhann sé sa ghoile agus go scaoiltear sa leithreas é? ¹⁸Ní ionann agus na nithe a thagann amach as an mbéal, gur as an gcroí a thagann siad, agus déanann siadsan neamhghlan an duine. ¹⁹Óir is iad na nithe a thagann amach as an gcroí, drochsmainte, dúnmharuithe, bearta adhaltranais agus drúise, gadaíochtaí, fianaisí bréige, diamhaslaí. ²⁰Sin iad na nithe a dhéanann neamhghlan an duine; ach ní dhéanann sé neamhghlan é má chaitheann sé a chuid gan a lámha a bheith nite.”

An Bhean ó Chanán

²¹Ar dhul amach as sin dó, chuaigh Íosa i leataobh go dtí ceantar na Tuíre agus Shíodóine. ²²Agus bhí bean Chanánach a tháinig amach as na críocha sin agus thosaigh sí ag glaoch os ard: “Déan trócaire orm, a Thiarna, a mhic Dháiví,” ar sise, “tá iníon agam agus í á crá go géar ag deamhan.” ²³Ach ní dúirt Íosa focal ar bith á freagairt. Tháinig a dheisceabail chuige agus bhí siad ag impí air: “Scaoil uait í,” ar siad, “tá sí ag glaoch inár ndiaidh.” ²⁴D’fhreagair agus dúirt: “Níor cuireadh mé ach amháin go dtí caoirigh cailte theaghlach Iosrael.” ²⁵Ach tháinig an bhean agus d’fhan ar a dhá glúin ina láthair: “A Thiarna,” ar sise, “fóir orm.” ²⁶D’fhreagair agus dúirt: “Níl sé oiriúnach arán na leanaí a thógáil agus é a chaitheamh chun na gcoileán.” ²⁷Dúirt sise: “Cinnte, a Thiarna, agus itheann na coileáin féin na grabhróga a thiteann ó bhord a máistrí.” ²⁸Ansin dúirt Íosa léi á freagairt: “Ó, is mór é do chreideamh, a bhean! Bíodh agat mar is áil leat.” Agus bhí a hiníon leigheasta ón nóiméad sin.

Mórchuid Leigheasanna

²⁹D’fhág Íosa an áit sin agus bhain amach bord farraige na Gailíle. Chuaigh sé an slí suas agus shuigh ansin. ³⁰Agus tháinig na daoine chuige ina sluaite móra, agus bhí acu leo bacadh agus mairtínigh agus daill agus balbháin agus mórán eile, agus shín siad ag a chosa iad agus leigheas sé iad. ³¹Agus rinne na sluaite ionadh de nuair a chonaic siad caint ag balbháin, mairtínigh slán, siúl ag bacadh agus radharc ag daill; agus thug siad glóir do Dhia Iosrael.

Dara Míorúilt na mBuilíní

³²Ghlaoigh Íosa a dheisceabail chuige agus dúirt: “Tá trua agam don slua, mar sin trí lá tugtha acu liom anois agus gan aon bhia acu. Agus níor mhaith liom iad a scaoileadh chun siúil ar céalacan le heagla go mbuailfeadh laige iad sa tslí dóibh.” ³³Ach dúirt na deisceabail leis: “Cá bhfaighimis a ndóthain aráin don slua seo, agus sinn san fhásach?” ³⁴Dúirt Íosa leo: “Cé mhéad builín atá agaibh?” “Tá a seacht,” ar siadsan, “agus tá beagán mioniasc.”

³⁵D’ordaigh sé don slua ligean fúthu ar an talamh, ³⁶agus thóg sé na seacht mbuilíní agus na héisc, d’altaigh, bhris agus thug do na deisceabail iad, agus thug na deisceabail do na sluaite iad. ³⁷D’ith siad uile agus bhí siad sách, agus thóg siad suas an bruscar fuílligh, lán seacht gcléibhíní. ³⁸Timpeall ceithre mhíle fear a fuair an béile, gan mná ná páistí a áireamh. ³⁹Agus tar éis dó na sluaite a scaoileadh uaidh, chuaigh sé ar bord an bháid agus tháinig go críocha Mhagadan.

Gabháil na bhFairisíneach

16 Tháinig na Fairisínigh agus na Sadúcaigh chuige, agus d'iarr siad air, ag baint trialach as, comhartha ó na flaithis a thaispeáint dóibh. ²Dúirt sé leo á bhfreagairt: “Nuair a bhíonn an tráthnóna ann deir sibh: ‘Tá aimsir bhreá air: tá an spéir dearg’; ³agus ar maidin: ‘Déanfaidh sé drochaimsir inniu: tá an spéir dearg, gruama.’ Tuigeann sibh conas dreach na spéire a bhreithniú; an ea nach féidir libh comharthaí na n-aimsirí seo a bhreithniú? ⁴Drochghlúin adhaltrach agus í ag lorg comhartha, agus gan de chomhartha le tabhairt di ach comhartha Ióna” – a bhfágáil ansin agus ag imeacht leis.

⁵Ag dul go dtí an taobh eile dóibh, ba é dearmad na ndeisceabal gan aon arán a thabhairt leo. ⁶Dúirt Íosa leo: “Bí gí aireach do bhur seachaint féin ar ghabháil na bhFairisíneach agus na Sadúcach.” ⁷Ach bhí siadsan ag machnamh mar seo ina gcroí: “Mar nár thugamar an t-arán linn.” ⁸Ach bhí a fhios ag Íosa agus dúirt: “Cén fáth a bhfuil an machnamh seo in bhur gcroí, a lucht an bheagán creidimh, mar nár thug sibh an t-arán libh? ⁹Nach dtuigeann sibh fós, nó nach cuimhin libh na cúig builíní don chuig mhíle, agus cé mhéad ciseán a thóg sibh suas? ¹⁰Nó na seacht mbuilíní don cheithre mhíle agus cé mhéad cléibhín a thóg sibh suas? ¹¹Cén fáth nach dtuigeann sibh nach ag caint ar arán a bhí mé libh? Ach seachnaígí sibh féin ar ghabháil na bhFairisíneach agus na Sadúcach.” ¹²Thuig siad ansin narbh í gabháil an aráin a dúirt sé a bhí le seachaint acu, ach teagasc na bhFairisíneach agus na Sadúcach.

Admháil ó Pheadar: An Phríomhaíocht

¹³Ar theacht isteach i gceantar Chéasaráia Philib dó, d’fhiafraigh Íosa dá chuid deisceabal: “Cé hé a deir na daoine Mac an Duine?” ¹⁴Dúirt siad: “Deir cuid acu Eoin Baiste; cuid eile acu Éilias; tuilleadh acu Irimia nó duine de na fáithe.” ¹⁵Dúirt sé leo: “Ach cé a deir sibhse mé?” ¹⁶Dúirt Síomón Peadar á fhreagairt: “Is tú an Críost, Mac Dé bheo.” ¹⁷D’fhreagair Íosa agus dúirt sé leis: “Is méanar duit, a Shíomóin Bar Ióna, óir ní fuil agus feoil a d’fhoilsigh duit é ach m’Athair atá ar neamh. ¹⁸Agus deirimse leatsa gur tú Peadar agus is ar an gcarraig seo a thógfaidh mé m’eaglais, agus ní bhuafaidh geataí ifrinn uirthi. ¹⁹Agus tabharfaidh mé duit eochracha ríocht na bhflaitheas; rud ar bith a cheanglaíonn tú ar talamh beidh sé ceangailte ar neamh, agus rud ar bith a scaoileann tú ar talamh beidh sé scaoilte ar neamh.” ²⁰Chuir sé mar acht ar na deisceabail ansin gan a rá le duine ar bith gurbh é féin an Críost.

An Pháis agus an tAiséirí An Chros agus an Choróin

²¹Ón uair sin amach, thosaigh Íosa á thaispeáint dá dheisceabail nárbh fholáir dó dul go Iarúsailéim agus mórán a fhulaingt ó na seanóirí agus ó uachtaráin na sagart agus ó na scríobhaithe, agus a chur chun báis, agus éirí an treas lá. ²²Ach thug Peadar ar fhód ar leith é agus thosaigh ag tabhairt casaoide dó: “Go bhfóire Dia ort, a Thiarna,” ar seisean, “agus i bhfad uait sin!” ²³Ach d’iompaigh Íosa thairis agus dúirt le Peadar: “Siar i mo

dhiaidh leat, a Shátain! is ceap tuisle dom thú, mar ní hiad smaointe Dé atá i d'aigne ach smaointe daoine.”

²⁴ Ansin dúirt Íosa lena dheisceabail: “Más áil le haon duine bheith ar mo bhuíon, séanadh sé é féin, tógadh suas a chros agus leanadh mé. ²⁵ Óir cibé arb áil leis a anam a shaoradh, caillfidh sé é; ach cibé a chaillfidh a anam mar gheall ormsa, gheobhaidh sé é. ²⁶ Óir cá fearrde duine go ngnóthódh sé an domhan go léir dá ligfeadh sé a anam féin ar ceal? Nó cad a d'fhéadfadh duine a thabhairt mar mhalairt ar a anam? ²⁷ Óir tá Mac an Duine le teacht faoi ghlóir a Athar lena chuid aingeal, agus ansin cúiteoidh sé le gach duine de réir mar a rinne. ²⁸ Deirim libh go fírinneach, tá daoine anseo i láthair nach mblaisfidh an bás nó go mbeidh Mac an Duine feicthe acu ag teacht ina ríocht.”

An Claochlú

17 Sé lá ina dhiaidh sin, rug Íosa leis Peadar, Séamas agus a dheartháir Eoin, agus sheol sé suas iad sliabh ard ar leithligh. ² Agus tháinig claochlú air os comhair a súl: shoilsigh a ghnúis ar nós na gréine agus d'éirigh a chuid éadaigh chomh gléigeal leis an solas. ³ Agus chonacthas dóibh Maois agus Éilias ag comhrá leis. ⁴ Labhair Peadar: “A Thiarna,” ar seisean le hÍosa, “is maith mar tharla anseo sinn: más maith leat é, déanfaidh mé trí bothanna san áit seo, ceann duit féin, ceann do Mhaois agus ceann d'Éilias.” ⁵ Sula raibh an focal as a bhéal, seo scamall solasmhar ina scáil anuas orthu, agus an glór as an scamall: “Is é seo mo Mhac muirneach dár thug mé gnaoi; éistigí leis.” ⁶ Agus le foghar an ghlóir sin, chaith na deisceabail iad féin ar a mbéal, lán d'uamhan. ⁷ Tháinig Íosa chucu

agus leag a lámh orthu: “Éirígí,” ar seisean; “ná bíodh eagla oraibh.”⁸ Ar dhearcadh suas dóibh, ní raibh neach ar bith le feiceáil acu ach Íosa féin amháin.⁹ Agus ar a slí anuas dóibh ón sliabh, thug Íosa ordú dóibh: “Ná labhraigí le duine ar bith faoin bhfís seo,” ar seisean, “nó go mbeidh Mac an Duine éirithe ó mhairbh.”¹⁰ Ach chuir a dheisceabail ceist air: “Cad é seo a deir na scríobhaithe, más ea, go gcaithfidh Éilias teacht ar dtús?”¹¹ Ba é freagra a thug Íosa: “Sea, tá Éilias le teacht agus an uile ní a chur ina cheart arís.¹² Ach deirim libh: tá Éilias tagtha cheana agus níor aithin siad é, ach a dtoil féin a imirt air. Agus ní taise do Mhac an Duine é, a mbeidh le fulaingt aige sin uathu freisin.”¹³ Thuig na deisceabail ansin gur chun Eoin Baiste a bhí sé ina chomhrá leo.

Ógánach an Titimis á Leigheas

¹⁴ Ar fhilleadh chun an tslua dóibh, tháinig fear ina airicis, chuaigh ar a dhá ghlúin agus dúirt: “A Thiarna, déan trócaire ar mo mhac, mar tá an titimeas air agus é an-dona: titeann sé isteach sa tine go minic agus san uisce go minic freisin;¹⁶ agus thugas chun do chuid deisceabal é ach ní fhéadfaidís é leigheas.”¹⁷ D’fhreagair Íosa agus dúirt: “Ó a ghlúin dhíchreidmheach chlaon, cá fhad a bheidh mé faraibh? Cá fhad a bheidh mé ag cur suas libh? Tugaigí chugam anseo é.”¹⁸ Labhair Íosa go bagrach leis, agus chuaigh an deamhan amach as agus bhí an t-ógánach leigheasta ón noiméad sin.¹⁹ Ina dhiaidh sin tháinig na deisceabail ag caint le hÍosa os íseal: “Cén fáth nárbh fhéidir dúinne é chaitheamh amach?”²⁰ Dúirt sé leo: “De dheasca a laghad creidimh a bhí agaibh. Óir deirim libh go fírinneach: má bhíonn oiread an ghráinne síol mustaird de chreideamh

agaibh, féadfaidh sibh a rá leis an sliabh seo: ‘Aistrigh as seo anonn’, agus aistroidh, agus ní bheidh rud ar bith a rachaidh díbh. (²¹An sórt seo, áfach, ní théann sé amach ach amháin trí ghuí agus trí thoscadh.)”

Páis agus Aiséirí: Tairngreacht Eile

²²Bhí siad i gcuideachta a chéile sa Ghailíl nuair a dúirt Íosa leo: “Titfidh sé amach go dtabharfar Mac an Duine ar lámh do dhaoine, ²³go gcuirfidh siad chun báis é agus go n-éireoidh sé an treas lá.” Agus ghabh buaireamh mór iad.

Cáin an Teampail

²⁴Ar theacht isteach i gCafarnáum dóibh, tháinig lucht bailithe an dá dhrachma ag triall ar Pheadar agus dúirt siad leis: “Nach n-íocann bhur máistir an dá dhrachma?” ar siad. ²⁵“Íocann,” ar seisean. Ach ar dhul isteach sa teach dó, bhain Íosa tosach an scéil de á rá leis: “Do bharúilse, a Shiomóin: cé uathu a dtobhann prionsaí an tsaoil seo cíos nó cáin – an óna gclann féin nó ó choimhthígh?” ²⁶Nuair a dúirt sé gur ó choimhthígh, dúirt Íosa leis: “Dá réir sin, tá an chlann saor. ²⁷Ach le heagla go dtabharfaimis scannal do na daoine seo, téigh síos chun na farrage agus caith amach duán, agus an chéad iasc a thiocfaidh aníos tóg é agus nuair a osclóidh tú a bhéal gheobhaidh tú státar ann. Tóg é sin agus íoc leo mo tháillese agus do tháille féin.”

An Té is Mó: An Scannal

18Tháinig na deisceabail san am sin ag triall ar Íosa chun a rá: “Cé hé mar sin an té is mó i ríocht na bhflaitheas?”² Ghlaigh sé leanbh chuige, chuir ina sheasamh ina lár é³ agus dúirt: “Deirim libh go fírinneach, mura gcasa sibh arís chun bheith ar nós na leanaí, ní rachaidh sibh isteach i ríocht na bhflaitheas choíche.”⁴ Mar sin, duine ar bith a dhéanfaidh é féin uiríseal ar nós an linbh seo, beidh sé sin ar an té is mó i ríocht na bhflaitheas.⁵ Agus cibé duine a ghlacfaidh a leithéid seo de leanbh ar son m’ainm, glacann sé mise.⁶ Ach má thugann aon duine scannal do dhuine ar bith de na rudaí beaga seo a chreideann ionamsa, b’fhearr dó go gcrochfaí bró mhuilinn faoina mhúineál agus é a bhá i nduibheagán na farraige.⁷ Is mairg don domhan mar gheall ar na scannail. Is éigean na scannail a theacht, ach is mairg don duine a dtagann an scannal tríd.

⁸“Más siocair pheaca duit do lámh nó do chos, gearr anuas í agus caith uait í: is fearr duit dul isteach sa bheatha i do mhairtíneach nó bacach ná an dá láimh nó an dá chois a bheith agat agus tú a chaitheamh sa tine shíoraí.”⁹ Agus más siocair pheaca duit do shúil, srac amach í agus caith uait í: is fearr duit bheith ar leathshúil ag dul isteach sa bheatha ná an dá shúil a bheith agat agus tú a chaitheamh i dtine ifrinn.

¹⁰“Aire daoibh gan bheith neamhshuimiúil i nduine ar bith de na rudaí beaga seo, óir deirim libh, bíonn a n-aingil ar neamh ag breathnú de shíor ar ghnúis m’Athar atá ar neamh.

¹¹“Óir tháinig Mac an Duine chun an rud a bhí cailte a shlánú.

An Seachránaí Caorach

¹²“Cad is dóigh libh? Má bhíonn céad caora ag duine agus aon chaora amháin díobh a dhul amú, nach bhfágfaidh sé an naoi nóchad ar na sléibhte agus dul ag lorg an tseachránaí? ¹³Agus más rud é go bhfaigheann sé í, deirim libh go fírinneach, is mó is cúis áthais leis í ná an naoi nóchad a bhí gan dul amú. ¹⁴Mar an gcéanna, ní hé toil i láthair bhur nAthar atá ar neamh go gcaillfí aon duine amháin de na rudaí beaga seo.

Spreagadh Bráthar

¹⁵“Má dhéanann do bhráthair peaca i d’aghaidh, gabh chuige á áiteamh air is gan ann ach é agus tú. ¹⁶Má éisteann sé leat, tá tú tar éis do bhráthair a thabhairt leat; ¹⁷ach mura n-éisteann, beir leat duine nó beirt eile, chun go mbeadh focal a dó nó a trí d’fhinnéithe ag deimhniú gach scéil. Má dhiúltaíonn sé éisteacht leo sin, inis don eaglais é; agus má dhiúltaíonn éisteacht leis an eaglais féin, bíodh sé ina pháigánach agus ina phoibleacánach agat.

¹⁸“Deirim libh go fírinneach, gach uile ní a cheanglaíonn sibh ar talamh beidh siad ceangailte ar neamh, agus nithe ar bith a scaoilfidh sibh ar talamh beidh siad scaoilte ar neamh.

Urnaithe Cumainn

¹⁹“Agus deirim go fírinneach rud eile libh má bhíonn beirt agaibh ar talamh ar aon aigne faoi rud ar bith a bhíonn le hiarraidh acu, beidh sé le fáil acu ó m’Athair atá ar

neamh. ²⁰Óir, mar a mbíonn beirt nó triúr tagtha i gceann a chéile i m'ainmse, bím féin ansin ina measc.”

Cionta a Chéile a Mhaitheamh

²¹Tháinig Peadar chuige ansin agus dúirt leis: “A Thiarna, cé mhéad uair ba cheart dom pardún a thabhairt do mo bhráthair nuair a chiontaíonn i m’aghaidh? Go dtí seacht n-uaire?” ²²Dúirt Íosa leis: “Ní go dtí seacht n-uaire a deirimse leat ach go dtí seacht n-uaire seachtód.

An Féicheadh a bhí Dian san Éileamh

²³“Agus dá réir sin is iad dála ríocht na bhflaitheas mar a bhí ag rí arbh áil leis cuntais a réiteach lena chuid seirbhíseach. ²⁴Agus i dtosach an réitigh dó, tugadh chuige duine a raibh deich míle tallann amuigh air. ²⁵Agus ó tharla gan an t-íoc a bheith aige, d’ordaigh an maistir é a dhíol, agus a bhean agus a chlann agus a raibh aige, agus an t-íoc a dhéanamh. ²⁶Mar sin, chaith an seirbhíseach é féin ar lár, agus ag umhlú dó dúirt: ‘Bíodh foighne agat liom a mháistir, agus íocfaidh mé an t-iomlán leat.’ ²⁷Agus le barr trua, scaoil máistir an tseirbhísigh sin uaidh é agus mhaith na fiacha dó. ²⁸Ag dul amach don seirbhíseach sin, casadh air duine dá chomhsheirbhísigh a raibh céad déanar aige féin air, agus rug sé greim scóige air ag rá: ‘Íoc a bhfuil amuigh ort!’ ²⁹Mar sin, chaith a chomhsheirbhíseach é féin ar lár ag achainí air: ‘Bíodh foighne agat liom,’ ar seisean,

‘agus íocfaidh mé leat é.’ ³⁰ Ach níorbh áil leis siúd é gan dul agus é theilgean i bpríosún nó go n-íocfadh sé na fiacha. ³¹ Nuair a chonaic a chomhsheirbhísigh an méid sin, ghabh buaireamh mór iad, agus chuaigh siad ag insint an scéil ar fad dá máistir. ³² Chuir an máistir fios air: ‘A sheirbhísigh mhallaithe,’ ar seisean, ‘mhaith mé féin duitse na fiacha úd ar fad mar go ndearna tú achainí orm. ³³ Nár cheart go ndéanfása mar an gcéanna trócaire ar do chomhsheirbhíseach faoi mar a rinne mise trócaire ort?’ ³⁴ Agus le barr feirge thug a mháistir suas do na céastúnaigh é nó go n-íocfadh sé na fiacha leis go hiomlán. ³⁵ Sin é freisin mar a dhéanfaidh m’Athair neamhaí libhse ach mura maitheann gach duine agaibh dá bhráthair féin ó chroí.”

19 Ansin, nuair a bhí an méid sin ráite aige, d’fhág Íosa an Ghailíl agus tháinig go dtí críocha Iúdáia ar an taobh eile den Iordáin. ² Agus lean sluaite móra é agus leigheas sé iad ann.

Ceist Faoin Idirscaradh: An Maighdeanas

³Tháinig Fairisínigh chuige agus dúirt leis, ag baint trialach as: “An dleathach do dhuine a bhean a scaoileadh uaidh ar gach uile shórt cúise?” ⁴D’fhreagair sé agus dúirt: “Nár léigh sibh go ndearna an Cruthaitheoir ó thús iad fireann agus baineann ⁵ agus go ndúirt: ‘Mar gheall air sin, fágfaidh duine a athair agus a mháthair chun bheith go dlúth i bpáirt lena bhean, agus aon cholainn amháin a bheidh sa bheirt acu.’ ⁶ Dá réir sin, ní beirt iad feasta ach aon cholainn amháin. Dá bhrí sin, an ní a cheangail Dia ná scaoileadh duine

é.”⁷ Dúirt siad leis: “Cén fáth, más ea, ar ordaigh Maois litir idirscartha a thabhairt le linn í a scaoileadh?”⁸ “Is de dheasca bhur gcroí a bheith stuacach,” ar seisean leo, “a thug Maois cead daoibh bhur mná a scaoileadh uaibh; ach ní mar sin a bhí ó thús.”⁹ Ach deirimse libh, duine ar bith a scaoileann uaidh a bhean agus nach de dheasca striapachais é, agus a phósann bean eile, déanann sé adhaltranas, agus an té a phósann bean a scaoileadh, déanann sé adhaltranas.”¹⁰ Dúirt na deisceabail leis: “Más amhlaidh sin atá an scéal ag an bhfear i leith na mná, is fearr gan pósadh.”¹¹ Dúirt sé leo: “Ní hé gach aon duine a ghabhann an chaint sin chuige, ach an mhuintir dá bhfuil sé tugtha.”¹² Óir tá coillteáin ann ar mar sin a tháinig siad as broinn a máthar, agus tá coillteáin ann ar ag daoine a coilleadh iad, agus tá coillteáin ann arb iad féin a choill iad féin ar son ríocht na bhflaitheas. Gabhadh chuige an té a fhéadann!”

Na Leanaí á mBeannú

¹³Thug siad leanaí chuige ansin chun go gcuirfeadh sé a lámha orthu ag déanamh guí, ach chuir na deisceabail ceartú orthu.¹⁴ Dúirt Íosa: “Ligigí do na leanaí agus ná coiscigí iad ar theacht chugam, óir is lena leithéidí seo ríocht na bhflaitheas.”¹⁵ Chuir sé a lámha orthu agus bhuail sé roimhe ón áit sin.

Lucht Saibhris agus Ríocht na bhFlaitheas

¹⁶Tháinig an duine áirithe seo chuige agus dúirt leis: “A Mháistir, cad é an mhaith atá le déanamh agam chun go mbeadh an bheatha shíoraí agam?”¹⁷ Dúirt sé leis: “Cén fáth a

bhfiadraíonn tú díomsa faoin maith? Aon neach amháin is maith. Ach más áil leat dul isteach sa bheatha, coinnigh na haitheanta.”¹⁸ “Cad iad féin?” ar seisean leis. Dúirt Íosa: “Ná déan marú. Ná déan adhaltranas. Ná déan goid. Ná tabhair fianaise bhréige.

¹⁹Tabhair onóir do d’athair agus do do mháthair, agus bíodh grá agat do do chomharsa mar atá agat duit féin.”²⁰ Dúirt an fear óg leis: “Choimeád mé iad sin uile: cad é an t-easnamh atá fós orm?”²¹ “Más áil leat bheith foirfe,” arsa Íosa leis, “imigh leat, díol amach a bhfuil agat agus tabhair do na boicht é agus beidh stór agat ar neamh: tar ansin agus lean mise.”²² Nuair a chuala an fear óg an chaint sin, bhí buaireamh air agus d’imigh sé leis, mar bhí mórán de mhaoín an tsaoil aige.²³ Ansin dúirt Íosa lena dheisceabail:

“Deirim libh go fírinneach, beidh sé deacair ar an bhfear saibhir dul isteach i ríocht na bhflaitheas.²⁴ Agus táim á rá libh arís: is fusa do chamall dul trí chró snáthaide ná do dhuine saibhir dul isteach i ríocht Dé.”²⁵ Ar a chloisteáil sin do na deisceabail, ghabh iontas mór iad agus dúirt siad: “Cé is féidir a shlánú más ea?”²⁶ Bhreathnaigh Íosa orthu agus dúirt: “Tá sé seo dodhéanta ag daoine, ach tá an uile ní sodhéanta ag Dia.”

²⁷Labhair Peadar ansin agus dúirt sé leis: “Sinne, féach, d’fhágamar an uile ní agus leanamar thusa: cad a bheidh againn, más ea?”²⁸ Dúirt Íosa leo: “Deirim libh go fírinneach, san athghiniúint, nuair a bheidh Mac an Duine ina shuí i ríchathaoir a ghlóire, beidh sibhse a bhí do mo leanúint in bhur suí freisin i dhá ríchathaoir déag ag tabhairt breithe ar dhá threibh déag Iosrael.²⁹ Agus duine ar bith a d’fhág tithe nó deartháireacha nó deirfiúracha, nó athair nó máthair, nó bean, nó clann, nó tailte mar gheall ar m’ainm, gheobhaidh sé níos mó faoi chéad agus an bheatha shíoraí mar oidhreacht.

Parabal na nOibrithe san Fhíonghort

³⁰“Beidh mórán dá bhfuil ar tosach ar deireadh agus dá bhfuil ar deireadh ar tosach. **20**“Óir is iad dála ríocht na bhflaitheas mar a bhí ag fear tí a ghabh amach go moch ar maidin chun lucht oibre a fhostú i gcomhair a fhíonghoirt. ²Réitigh sé leis na fir oibre ar dhéanar sa lá agus sheol sé isteach ina fhíonghort iad. ³Nuair a chuaigh sé amach timpeall an tríú huair, chonaic sé daoine eile ina seasamh díomhaoin in áit an mhargaidh agus dúirt sé leo: ‘Isteach i m’fhíonghort libhse freisin, agus díolfaidh mé libh an pá ceart.’ ⁵Agus isteach leo. Chuaigh sé amach arís timpeall an séú agus an naoú huair agus rinne sé an rud céanna. ⁶Ach nuair a chuaigh sé amach timpeall an aonú huair déag, fuair sé tuilleadh acu ann agus dúirt leo: ‘Cad a d’fhág anseo ar feadh an lae sibh agus sibh díomhaoin?’ ⁷Dúirt siad: ‘Mar nár fhostaigh aon duine sinn.’ Dúirt sé leo: ‘Sibhse freisin, isteach san fhíonghort libh.’ ⁸Nuair a bhí an tráthnóna ann, dúirt úinéir an fhíonghoirt leis an mbainisteoir: ‘Glaoigh ar na fir oibre agus tabhair dóibh a dtuarastal, siar ón dream déanach go dtí an dream is túisce a tháinig.’ ⁹Nuair a tháinig muintir an aonú huair déag, fuair siad déanar an duine. ¹⁰Agus shíl an chéad dream nuair a tháinig siad go bhfaighidís níos mó. Ach is déanar an duine a fuair siad sin féin. ¹¹Agus nuair a fuair siad é, bhí siad ag monabhar ar fhear an tí: ¹²‘An dream déanach seo,’ deiridís, ‘níor thug siad ach an t-aon uair amháin, agus chuir tú ar aon dul iad féin agus sinne a d’fhulaing ualach an lae agus an brothall.’ ¹³D’fhreagair sé duine acu á rá: ‘Nílim ag déanamh aon éagóra ort, a chara: nach ar dhéanar a réitigh tú liom?’ ¹⁴Tóg a bhfuil ag dul duit agus imigh. Ach is áil liomsa oiread a thabhairt don fhear deireanach seo agus a thugaim duit. ¹⁵An ea nach

bhfuil cead agam mo rogha ní a dhéanamh le mo chuid féin? Nó an ea go bhfuil do shuílse éadmhar de bhrí go bhfuilim féin maith?” ¹⁶“Sin mar a bheidh a bhfuil ar deireadh ar tosach agus a bhfuil ar tosach ar deireadh.”

Páis agus Aiséirí: An Tríú Tairngreacht

¹⁷Bhí Íosa ag dul suas go Iarúsailéim, agus rug sé leis an dáréag ar leithligh agus sa tslí dóibh dúirt sé leo: ¹⁸“Seo anois sinn ag dul suas go Iarúsailéim, agus tabharfar Mac an Duine ar láimh d’uachtaráin na sagart agus do na scríobhaithe, agus daorfaidh siad sin chun báis é, ¹⁹agus tabharfaidh siad ar láimh do na gintlithe é chun go ndéanfaí fonóid faoi agus go sciúrsálfaí é agus go gcéasfaí é, agus eireoidh sé an treas lá.”

Achainí Mháthair Chlann Zeibidé

²⁰Ansin tháinig máthair chlann Zeibidé chuige agus a mic in éineacht léi agus d’umhlaigh sí síos ag iarraidh aisce air. ²¹Dúirt sé léi: “Cad ab áil leat?” “Tá,” ar sise leis, “an bheirt mhac seo agamsa, go n-ordófá iad a bheith ina suí, duine acu ar do dheis agus an duine eile ar do chlé, i do ríocht.” ²²D’fhreagair Íosa: “Níl a fhios agaibh cad atá sibh a iarraidh,” ar seisean. “An bhféadann sibh an cupa a ól atá le hól agamsa?” Dúirt siad leis: “Féadaimid.” ²³Dúirt sé leo: “Ólfaidh sibh go deimhin as mo chupa, ach maidir le suí ar mo dheis nó ar mo chlé, ní agamsa atá é sin a thabhairt ach is dóibh siúd é dá bhfuil sé i ndán ag m’Athair.”

²⁴Ar a chloisteáil sin don deichniúr, bhí míchéadfa acu ar an mbeirt dearthár. ²⁵Ach ghlaoigh Íosa chuige iad agus dúirt: “Tá a fhios agaibh go mbíonn prionsaí na ngintlithe ag tiarnú orthu, agus a gcuid uaisle ag smachtúchán orthu. ²⁶Ach ní mar sin a bheidh an scéal eadraibhse, ach an duine ar mian leis bheith ina uasal eadraibh, beidh sé ina sheirbhíseach daoibh, ²⁷agus an duine ar mian leis bheith ina cheann oraibh, beidh sé ina sclábha daoibh; ²⁸díreach faoi mar nár tháinig Mac an Duine chun go mbeifí ag freastal air ach chun go ndéanfadh sé féin freastal agus a anam a thabhairt mar cheannach ar mhórán.”

Beirt Dhall á Leigheas

²⁹Ag dul amach as Ireachó dóibh, lean slua mór é, ³⁰agus bhí an bheirt dhall seo ina súi le hais an bhóthair. Nuair a chuala siad go raibh Íosa ag dul thar bráid, scread siad amach: “A Thiarna, déan trócaire orainn, a Mhic Dháiví!” ³¹Bhagair an slua orthu bheith ina dtost, ach is ea ba mhó a scread siad: “A Thiarna, déan trócaire orainn, a Mhic Dháiví!” ³²Stad Íosa dá shiúl, ghair sé iad agus dúirt: “Cad ab áil libh mé a dhéanamh daoibh?” ³³Dúirt siad leis: “Ár súile a oscailt dúinn, a Thiarna!” ³⁴Ghlac Íosa trua dóibh, leag a lámh ar a súile, tháinig a radharc dóibh láithreach agus lean siad é.

An Imríim Chaithréimeach

21 Nuair a bhí siad ag teacht i ngar do Iarúsailéim agus iad tagtha go Béatfaigé i dtreo Chnoc na nOlóg, chuir Íosa beirt dheisceabal uaidh ²ag rá leo: “Téigí isteach sa bhaile atá os bhur gcomhair, agus gheobhaidh sibh láir asail ceangailte agus searrach

lena cois; ³ scaoilgí iad agus tugaigí chugam iad; agus má deir aon duine focal libh abraigí: “Tá gá ag an Tiarna leo, ach cuirfidh sé ar ais gan mhoill iad.” ⁴ Tharla an méid sin chun go gcomhlíonfaí a ndúradh tríd an bhfáidh:

⁵ “Abraigí le hiníon Shíón:

Féach, tá do rí ag teacht chugat,
agus é go ceansa, ag marcaíocht ar asal,
ar shearrach beithígh iompair.”

⁶ D’imigh na deisceabail agus rinne siad de réir mar bhí beartaithe ag Íosa dóibh: ⁷ thug siad leo an láir asail agus an searrach. Chuir siad a mbrait anuas orthu ansin agus chuaigh Íosa ina shuí orthu. ⁸ Agus rinne na daoine, slua an-mhór díobh, a mbrait a leathadh ar an mbóthar, agus bhí cuid eile acu ag baint craobhacha na gcrann le leathadh ar an mbóthar; ⁹ agus na sluaite a bhí roimhe amach agus iad seo a bhí á leanúint, bhí na gártha acu á gcur suas:

“Hósana do Mhac Dháiví!

Is beannaithe an té atá ag teacht in ainm an Tiarna!

Hósana sna harda.”

¹⁰ Nuair a chuaigh sé isteach in Iarúsailéim, bhí an chathair go léir ar bís: “Cé hé seo?” deirtí. ¹¹ Agus deireadh na sluaite: “Is é seo Íosa, an fáidh ó Nazarat sa Ghailíl.”

Íosa sa Teampall

¹² Chuaigh Íosa isteach sa Teampall agus thiomáin sé amach iad seo uile a bhí ag díol agus ag ceannach sa Teampall. Leag sé ar lár na cláir ar lucht airgead a mhalartú agus na

suíocháin ar lucht na gcolmán a dhíol. ¹³ Agus dúirt sé leo: “Tá scríofa: ‘Glaofar teach urnaithe ar mo theachsa’; ach tá sibhse ag déanamh uaimh robálaithe de.” ¹⁴ Tháinig daill chuige freisin agus bacaigh sa Teampall, agus leigheas sé iad. ¹⁵ Agus bhí uachtaráin na sagart agus na scríobhaithe míchéadfach nuair a chonaic siad na nithe iontacha a rinne sé, agus na leanaí agus “Hósana do Mhac Dháiví!” mar gháir acu sa Teampall. ¹⁶ Dúirt siad leis: “An gcluineann tú cad tá á rá acu seo?” “Cinnté!” arsa Íosa leo, “nár léigh sibh riamh é seo: ‘As béal naíonán agus leanaí deoil bhain tú moladh amach duit féin?’” ¹⁷ D’éalaigh sé uathu, chuaigh amach as an gcathair go Béatáine agus thug sé an oíche ann.

An Crann Fígí gan Toradh

¹⁸ Ag filleadh ar an gcathair a bhí sé go moch ar maidin agus bhí ocras air, ¹⁹ agus nuair a chonaic sé crann fígí le hais an bhóthair, bhuail sé ina threo ach ní bhfuair air ach duilleoga. Agus dúirt sé leis: “Nár fhása aon toradh ortsa as seo amach go brách!” Agus shearg an crann fígí ar an mball. ²⁰ Chonaic na deisceabail é agus rinne siad ionadh de: “Cén chaoi,” ar siad, “ar shearg an crann fígí láithreach?” ²¹ Dúirt Íosa leo á bhfreagairt: “Deirim libh go fírinneach, má bhíonn creideamh agaibh agus gan bheith in amhras faoi, ní hé an beart seo amháin an chrann fígí a dhéanfaidh sibh, ach fós, má deir sibh leis an sliabh seo: ‘Éirigh suas agus déan tú féin a chaitheamh san fharraige’, déanfar sin. ²² Agus an uile ní a iarrfaidh sibh le barr creidimh sa ghuí, gheobhaidh sibh é.”

Ceist faoi Údarás Chríost

²³Bhí sé tar éis teacht isteach sa Teampall agus bhí sé ag teagasc nuair a tháinig uachtaráin na sagart agus seanóirí an phobail chuige agus dúirt siad: “Cén t-údarás atá agat leis na nithe seo a dhéanamh, agus cé thug an t-údarás sin duit?” ²⁴Dúirt Íosa leo á bhfreagairt: “Agus tá aon cheist amháin agamsa le cur oraibhse, agus má thugann sibh an freagra dom, inseoidh mé daoibh ansin cén t-údarás atá agam leis na nithe seo a dhéanamh. ²⁵Baisteadh Eoin, cár bh as dó? Ó neamh nó ó dhaoine?” Ach bhí siad ag machnamh mar seo ina gcroí: “Má deirimid: ‘Ó neamh,’ déarfadh sé linn: ‘Cén fáth nár chreid sibh ann, mar sin?’ ²⁶Ach má deirimid: ‘Ó dhaoine,’ tá eagla orainn roimh na daoine, mar tá meas fáidh acu uile ar Eoin.” ²⁷Agus is é freagra a thug siad ar Íosa: “Níl a fhios againn.” Dúirt seisean leo mar an gcéanna: “Nílimse chun a insint daoibhse ach oiread cén t-údarás atá agam leis na nithe seo a dhéanamh.”

Parabal an Dá Mhac

²⁸“Ach bhur mbarúil air seo: Bhí beirt mhac ag duine. D’agaill sé duine acu ar dtús: ‘A mhic,’ ar seisean, ‘téighse inniu ag obair san fhíonghort.’ ²⁹D’fhreagair sé é: ‘Tá go maith, a dhuine uasail,’ ar seisean; ach ní dheachaigh. ³⁰D’agaill sé an dara duine ar an gcuma chéanna, agus b’ é a fhreagra seo: ‘Ní dhéanfaidh mé,’ ar seisean; ach ina dhiaidh sin tháinig aiféala air agus chuaigh. ³¹Cé acu den bheirt a rinne toil a athar?” “An dara duine,” ar siad. Dúirt Íosa leo: “Deirim libh go fírinneach, tá tosach ag na poibleacánaigh

agus ag na striapacha oraibhse isteach i ríocht Dé. ³²Óir tháinig Eoin chugaibh ar shlí na fíréantachta agus níor chreid sibh ann; na poibleacánaigh, áfach, agus na striapacha, chreid siad ann; agus cé go bhfaca sibhse é sin, níor bhuail an t-aiféala mall féin sibh chun go gcreidfeadh sibh ann.”

Máistir an Fhíonghoirt agus na Curadóirí Mallaithe

³³“Éistigí le parabal eile: Bhí an fear tí seo ann a rinne fíonghort a phlandáil, fál a chur ina thimpeall, cantaoir a thochailt ann, agus túr a thógáil; chuir ar cíós ansin chun curadóirí é agus chuaigh ar an gcoigríoch. ³⁴Nuair a bhí séasúr na dtorthaí ann, chuir sé a chuid seirbhíseach uaidh go dtí na curadóirí chun toradh an fhíonghoirt a fháil. ³⁵Ach rug na curadóirí ar na seirbhísigh, thug siad bualadh do dhuine acu, mharaigh duine eile, chloch duine eile. ³⁶Ansin chuir sé seirbhísigh eile uaidh ba líonmhaire ná iad siúd, ach ba é an cor céanna a thug siad dóibh sin. ³⁷Sa deireadh, chuir sé chucu a mhac, mar dúirt sé leis féin: ‘Tabharfaidh siad ómós do mo mhac.’ ³⁸Ach nuair a chonaic na curadóirí an mac, dúirt siad le chéile: ‘Is é seo an t-oidhre; seo, maraímis é, agus bíodh a oidhreacht againn féin,’ ³⁹agus rug siad air, thiomáin siad amach as an bhfíonghort é agus mharaigh é. ⁴⁰Dá bhrí sin, nuair a thiocfaidh máistir an fhíonghoirt, cad a dhéanfaidh sé leis na curadóirí úd?” ⁴¹Dúirt siad leis: “Tabharfaidh sé drochíde do na daoine mallaithe sin agus cuirfidh an fíonghort ar cíós chun curadóirí eile a thabharfaidh na torthaí dó ina séasúr féin.” ⁴²Dúirt Íosa leo: “Nár léigh sibh riamh sna scríoptúir:

‘An chloch dár dhiúltaigh na saoir,
rinneadh di ceann an chúinne;

obair an Tiarna é seo
agus is iontach inár súile é’?

⁴³“Sin an fáth a ndeirim libh go mbainfear ríocht Dé díbhse agus go dtabharfar do phobal í a thabharfaidh uathu a toradh. ⁴⁴Aon duine a thitfidh ar an gloch úd, áfach, bascfaidh é, ach cibé a dtitfidh sí air, déanfaidh sí é a bhrú ina cháith.”

⁴⁵Uachtaráin na sagart agus na Fairisínigh, nuair a chuala siad a chuid parabal, bhí a fhios acu gur chucu féin a bhí sé, ⁴⁶agus cé gurbh fhonn leo é a ghabháil, bhí eagla orthu roimh na sluaite, mar bhí meas fáidh acu sin air.

Parabal na Bainise

22Chuir Íosa chun labhartha i bparabail leo arís: ²“Is iad dála ríocht na bhflaitheas,” ar seisean, “mar a bhí ag rí a rinne bainis dá mhac. ³Chuir sé a chuid seirbhíseach uaidh ag gaoch orthu seo a fuair cuireadh chun na bainise, ach níorbh áil leo teacht.

⁴Ansin chuir sé seirbhísigh eile uaidh agus dúirt leo a rá leo siúd a fuair an cuireadh: ‘Feach, tá an féasta ullamh agam, mo chuid mart agus méithe maraithe, agus gach aon ní i gcóir: tagaigí chun na bainise.’ ⁵Ach ba chuma leo é, ach imeacht, duine acu chun a fheirme agus duine eile i mbun cheannaíochta, ⁶agus an chuid eile acu rug siad ar a chuid seirbhíseach, thug siad easmáil dóibh agus mharaigh siad iad. ⁷Tháinig fearg ar an rí, agus chuir sé a shaighdiúirí amach gur chuir siad na scriosadóirí chun báis agus gur loisc siad a gcathair. ⁸Ansin dúirt sé leis na seirbhísigh: ‘Tá an bhainis réidh, ach an dream a fuair an cuireadh, níorbh fhiú iad é. ⁹Mar sin, téigí sibhse i mbéal na mbóithre poiblí, agus cibé daoine a chasfar oraibh, tugaigí cuireadh chun na bainise dóibh.’ ¹⁰Chuaigh na

seirbhísigh sin amach ar na bóithre agus bhailigh siad ar casadh orthu, olc agus maith, go raibh halla na bainise lán de chuideachta. ¹¹Ghabh an rí isteach ag féachaint ar an gcuideachta, agus chonaic sé fear ann nach raibh aon éadach bainise air. ¹²Dúirt sé leis: ‘Cad a thug isteach anseo thú, a chara, gan éadach bainise ort?’ Ach ní raibh focal as. ¹³Ansin dúirt an rí leis an lucht freastail: ‘Cuirtear ceangal cos agus lámh air agus caítear amach sa dorchadas é: is ann a bheidh gol agus díoscán fiacla.’ ¹⁴Óir tá glaoite ar mhórán ach níl tofa ach beagán.”

Cion Chéasair agus Cion Dé

¹⁵D’imigh na Fairisínigh ansin ag déanamh comhairle le chéile chun go mbéarfaidís i ngaiste air sa chaint, ¹⁶agus chuir siad a ndeisceabail féin chuige mar aon leis na Héaródaigh chun a rá leis: “A Mháistir, tá a fhios againn gur fear fírinneach thú agus go múineann tú slí Dé san fhírinne gan beann agat ar dhuine ar bith, agus gan féachain do phearsa seachas a chéile. ¹⁷Abair linn do bharúil, mar sin: An dleathach cáin a íoc le Céasar nó an mídhleathach?” ¹⁸Ach bhí a fhios ag Íosa an mhallaitheacht a bhí iontu agus dúirt: “Cad ab áil libh ag baint trialach asam, a bhréagchráifeacha? Taispeánaigí bonn na cánach dom,” ¹⁹agus shín siad déanar chuige. ²⁰Dúirt sé leo: “Cé hé arb í seo a íomhá agus a inscríbhinn?” ²¹“Céasar,” ar siad leis. “Maith go leor,” ar seisean leo, “íocaigí le Céasar na nithe is le Céasar agus le Dia na nithe is le Dia.” ²²Nuair a chuala siad é sin, bhí ionadh orthu: d’fhág siad é agus d’imigh siad leo.

Aiséirí na Colainne

²³Tháinig Sadúcaigh chuige an lá céanna – dream a deir nach bhfuil aiséirí ar bith ann – agus chuir siad ceist air: ²⁴“A Mháistir,” ar siad, “dúirt Maois: ‘Má fhaigheann duine bás gan chlann, pósadh a dheartháir an bhaintreach, chun sliocht a thógáil dá dheartháir.’”

²⁵Bhí, inár meascna, seachtar dearthár. Phós an chéad duine acu agus fuair bás gan sliocht, ag fágáil a mhná ag a dheartháir. ²⁶An dara duine mar an gcéanna agus an tríú duine, go dtí an seachtar, ²⁷agus b’í an bhean féin is déanaí a fuair bás. ²⁸San aiséirí, más ea, cé acu den seachtar a mbeidh sí ina bean chéile aige? Óir bhí sí acu uile.” ²⁹Dúirt Íosa leo á bhfreagairt: “Tá dul amú oraibh, de bhrí nach eol daoibh na scríoptúir ná cumhacht Dé. ³⁰Óir, san aiséirí, ní bheidh fir ag pósadh ná mná á dtabhairt le posadh, ach bíonn siad ar nós aingeal Dé ar neamh. ³¹Ach mar gheall ar aiséirí na marbh, nár léigh sibh a ndúirt Dia libh: ³²‘Is mise Dia Abrahám agus Dia Íosác agus Dia Iacóib’? Ní hé Dia na marbh é ach Dia na mbeo.” ³³Ar a chloisteáil sin do na sluaite, ghabh iontas iad faoina theagasc.

An Phríomhaithe

³⁴Nuair a chuala na Fairisínigh nár fhág sé focal ag na Sadúcaigh, chruinnigh siad féin le chéile, ³⁵agus duine acu, a bhí ina dhlíodóir, chuir sé ceist air ag baint trialach as: ³⁶“A Mháistir, cén aithne mhór sa dhlí?” ³⁷Dúirt sé leis: “‘Gráoidh tú do Thiarna Dia ó do chroí go hiomlán agus ó d’anam go hiomlán agus ó d’aighe go hiomlán’ – ³⁸is í sin an aithne mhór agus an príomhaithe. ³⁹Agus is cosúil léise an dara ceann: ‘Gráoidh tú do chomharsa mar thú féin.’ ⁴⁰Ag brath ar an dá aithne sin atá an dlí ar fad agus na fáithe.”

Conas is Mac do Dháiví an Críost

⁴¹Le linn do na Fairisínigh bheith i dteannta a chéile, d’fhiafraigh Íosa díobh: ⁴²“Cad é bhur mbarúil faoin gCríost? Cé dó ar mac é?” Dúirt siad leis: “Do Dháiví.” ⁴³Dúirt sé leo: “Más ea, cad a bheir do Dháiví Tiarna a ghlaoch air nuair a dúirt sé faoi luí an Spioraid:

⁴⁴Dúirt an Tiarna le mo Thiarna:

Suigh ar mo dheis,

nó go gcuirfead do naimhde faoi do chosa’?

⁴⁵“Má ghlaonn Dáiví Tiarna air, mar sin, cad a bheir ina mhac dó é?” ⁴⁶Ach ní fhéadfadh aon duine focal a rá á fhreagairt, ná ní raibh sé de mhisneach ag aon duine ceist a chur air ón lá sin amach.

Na Fairisínigh agus na Scríobhaithe á gCáineadh

23 Labhair Íosa ansin leis na sluaite agus lena dheisceabail: ²“Tá na scríobhaithe agus na Fairisínigh ina suí i gcathaoir Mhaois, ³agus ó tá siad, déanaigí agus coinnígí a ndeir siad libh, ach ná déanaigí de réir a n-oibreacha, óir ní mar a chéile beart agus briathar acu. ⁴Ceanglaíonn siad suas ualaí troma do-iompair agus buaileann siad ar ghuaillí daoine iad, ach ní áil leo féin iad a bhogadh le barr méire. ⁵Déanann siad a n-oibreacha uile d’fhonn go mbeifí á dtabhairt faoi deara. Sin mar a chuireann siad leithead ina bhfiolaictéirí agus fad lena scothóga; ⁶is maith leo an chéad áit sna fleánna agus na príomhshuíocháin sna sionagóga, ⁷agus go mbeifí ag beannú dóibh sna háiteanna

poiblí, agus go mbeifí ag tabhairt ‘raibí’ orthu. ⁸Ach ná bíodh ‘raibí’ á thabhairt oraibhse; óir níl ach an t-aon Mháistir oraibh, agus is bráithre sibhse uile. ⁹Agus ná glaoigí bhur ‘n-athair’ ar aon duine ar an talamh, óir níl agaibh ach an t-aon Athair, an té atá ar neamh. ¹⁰Agus fós, ná bíodh ‘múinteoirí’ á thabhairt oraibh, óir níl agaibh ach an t-aon Mhúinteoir, an Críost. ¹¹An té agaibh is uaisle, beidh sé ina sheirbhíseach daoibh. ¹²Agus cibé duine a ardóidh é féin, ísleofar é agus cibé duine a ísleoidh é féin ardófar é.

Mairgí ar na Scríobhaithe agus ar na Fairisínigh

¹³“Is mairg daoibhse, a scríobhaithe agus a Fhairisíneacha bréagchráifeacha, mar go ndúnann sibh ríocht na bhflaitheas in éadan na ndaoine; óir ní théann sibh féin isteach, agus iad seo a bhíonn ag dul isteach bacann sibh iad.

(¹⁴“Is mairg daoibhse, a scríobhaithe agus a Fhairisíneacha bréagchráifeacha, mar go n-alpann sibh cuid na mbaintreach, faoi scáth urnaithe fada; is troimide bhur ndaorbhreith.)

¹⁵“Is mairg daoibh, a scríobhaithe agus a Fhairisíneacha bréagchráifeacha, mar go ngabhann sibh thar farraigí agus ar fud tóirthe chun aon duine amháin a iompú chugaibh, agus ar iompú dó, go ndéanann sibh mac mallachta de níos measa faoi dhó ná sibh féin.

¹⁶“Is mairg daoibh, a ghiollaí dalla a deir: ‘Cibé a mhionnaíonn dar an sanctóir, is cuma é sin; ach cibé a mhionnaíonn dar ór an tsanctóra, bíonn ceangal air.’ ¹⁷A dhaoine atá dall gan tuiscint, cé acu is mó le rá, mar sin, an t-ór féin nó an sanctóir faoi deara an t-ór a bheith naofa? ¹⁸Deir sibh fós: ‘Cibé a mhionnaíonn dar an altóir, is cuma é sin; ach

cibé a mhionnaíonn dar an ofráil atá anuas ar an altóir, bíonn ceangal air.’¹⁹ A dhaoine dallas, cé acu ís mo le rá, mar sin, an ofráil, nó an altóir faoi deara an ofráil a bheith naofa?²⁰ Dá bhrí sin, an té a mhionnaíonn dar an altóir, mionnaíonn sé dar an altóir agus dar a bhfuil anuas uirthi.²¹ Agus an té a mhionnaíonn dar an sanctóir, mionnaíonn sé dar an sanctóir agus dar an té a chónaíonn ann,²² agus an té a mhionnaíonn dar neamh, mionnaíonn sé dar ríchathaoir Dé agus dar an té atá ina shuí inti.

²³“Is mairg daoibh, a scríobhaithe agus a Fhairisíneacha bréagchráifeacha, mar go n-íocann sibh deachú ar an miontas agus ar an lus mór agus ar an gcoimín, agus go ndearna sibh faillí sna nithe ar mó a luíonn an dlí orthu, an ceart agus an trócaire agus an dílseacht. Nithe iad seo nárbh fholáir a dhéanamh agus gan iad siúd a ligean i bhfaillí.²⁴ A ghiollaí dallas, a dhéanann an corrmhíol a shíothlú amach agus an camall a shlogadh siar.

²⁵“Is mairg daoibh, a scríobhaithe agus a Fhairisíneacha bréagchráifeacha, mar go nglanann sibh an taobh amuigh den chupa agus den mhias agus iad lán suas istigh de shlad agus d’ainmhearthacht.²⁶ A Fhairisínigh dhaill, déan an taobh istigh den chupa a ghlanadh ar dtús, chun go ndéanfaí an taobh amuigh de glan freisin.

²⁷“Is mairg daoibh, a scríobhaithe agus a Fhairisíneacha bréagchráifeacha, mar gur cuma sibh nó tuamaí aolta atá go hálainn le féachaint orthu ón taobh amuigh ach iad lán suas istigh de chnámha na marbh agus de gach salachar.²⁸ Sibhse mar an gcéanna: ón taobh amuigh féachann sibh do dhaoine bheith fíréanta, ach ón taobh istigh tá sibh lán de bhréagchráifeacht agus d’olcas.

²⁹“Is mairg daoibh, a scríobhaithe agus a Fhairisíneacha bréagchráifeacha, mar go dtógann sibh uaigneanna na bhfaíthe agus go maisíonn sibh tuamaí na bhfíréan,³⁰ ag rá:

‘Dá mbeimisne suas in aimsir ár n-aithreacha, ní bheadh aon pháirt againn leo i bhfuil na bhfáithe a dhoirteadh.’ ³¹ Sin mar a thugann sibh fianaise in bhur gcoinne féin gur clann sibh dóibh siúd a d’imir bás ar na fáithe, ³² agus líonaigí suas tomhas bhur n-aithreacha.

³³ “A nathracha nimhe, a sceith na bpéisteanna, conas a fhéadfaidh sibh teitheadh ó dhaorbhreith ifrinn? ³⁴ Sin é an fáth, féach, a bhfuilim ag cur fáithe chugaibh, agus eagnaíoch, agus scríobhaithe; déanfaidh sibh cuid acu a mharú agus a chéasadh, cuid acu a sciúrsáil in bhur sionagóga agus tóir a chur orthu ó chathair go cathair, ³⁵ chun go dtiocfadh anuas oraibh fuil uile na bhfíréan a doirteadh ar an talamh ó fhuil Áibil an fíréan go dtí fuil Zacháirias mac Bharáichias ar imir sibh bás air idir an sanctóir agus an altóir.

³⁶ Deirim libh go fírinneach, tiocfaidh an méid sin uile anuas ar an nglúin seo.

³⁷ “A Iarúsailéim, a Iarúsailéim, tusa a mharaíonn na fáithe agus a chlochann iad seo a cuireadh chugat, cad é chomh minic is ab áil liom do chlann a bhailiú, ar nós mar a bhailíonn an chearc a hál faoina sciatháin, agus níorbh áil libh! ³⁸ Féach, fágfar agaibh bhur dteach agus é go huaigheach! ³⁹ Óir deirim libh, ní fheicfidh sibh mé as seo amach go ndéarfaidh sibh: ‘Is beannaithe an té atá ag teacht in ainm an Tiarna.’”

Na Deisceabail ag Lorg Fáistine

24 Chuaigh Íosa amach as an Teampall ag imeacht roimhe agus tháinig a dheisceabail chuige d’fhonn foirgnimh an Teampaill a thabhairt dá aire. ² Ach dúirt sé leo á bhfreagairt: “An bhfeiceann sibh iad sin uile? Deirim libh go fírinneach, ní fhágfar cloch ar mhuinte cloiche anseo nach leagfar ar lár.” ³ Agus ina shuí dó ar Chnoc na nOlóg, tháinig

na deisceabail chuige ar leithligh agus dúirt siad: “Inis dúinn cén uair a thitfidh an méid sin amach agus cén comhartha a bheidh ann ar do théarnamhsa agus ar dheireadh an tsaoil.” ⁴ Agus dúirt Íosa leo á bhfreagairt:

Tosach Anacra

“Bígí aireach agus ná cuireadh duine ar bith amú sibh; ⁵óir tiocfaidh mórán i m’ainmse ag rá: ‘Mise an Críost,’ agus cuirfidh siad mórán daoine amú. ⁶Cluinfidh sibh cogaí agus caint ar chogaí; seachnaígí agus ná glacaigí scéin, óir ní foláir an uile ní a theacht chun cinn, ach ní hé an deireadh fós é. ⁷Óir éireoidh náisiúin in aghaidh náisiúin agus ríocht in aghaidh ríochta, agus beidh gortaí agus plánna agus maidhmeanna talún anseo is ansiúd. ⁸Ní bheidh sa mhéid sin uile ach na harraingeacha tosaigh. ⁹Tabharfar suas chun trioblóide ansin sibh, agus chun báis, agus beidh fuath ag na náisiúin uile daoibh mar gheall ar m’ainmse. ¹⁰Ansin, clisfidh ar mhórán, beidh siad ag fealladh ar a chéile agus ag fuathú a chéile. ¹¹Éireoidh a lán fáithe bréige agus cuirfidh siad mórán amú. ¹²De dheasca an t-olcas a bheith ag fás, fuarfaidh an grá ag a lán. ¹³Ach an té a sheasfaidh amach go deireadh, sábhálfar é. ¹⁴Fógrófar an dea-scéal seo na ríochta ar fud na cruinne go léir mar fhianaise do na náisiúin uile, agus is ansin a thiocfaidh an deireadh.

Léirscrios Iarúsailéim

¹⁵“Mar sin, nuair a fheicfidh sibh ‘urghráin úd an lomscriosta’ ar ar labhair Dainéil fáidh, agus é ina sheasamh san áit naofa – tuigeadh an té a léann – ¹⁶ansin, iad seo a bheidh in Iúdaía, teithidís faoi na sléibhte; ¹⁷an té a bheidh ar bharr an tí, ná téadh sé síos

isteach chun a chuid a bhreith leis,¹⁸ agus an té a bheidh sa ghort, ná filleadh ar ais chun a bhrat a fháil.¹⁹ Lucht clainne a iompar, áfach, agus lucht cíche a thabhairt, is mairg dóibh san aimsir sin!²⁰ Agus bígí ag guí nach in am an gheimhridh a bheidh oraibh teitheadh ná sa tsabóid,²¹ mar beidh trioblóid mhór an uair sin ann nach raibh a leithéid riamh ann ó thus an domhain agus nach mbeidh go deo.²² Agus mura ngiorrófaí na laethanta sin, ní rachadh aon duine slán, ach ar son na dtofach, giorrófar na laethanta sin.

²³“Má deir aon duine libh an uair sin: ‘Féach, tá an Críost anseo,’ nó ‘Siúd é,’ ná creidigí é;²⁴ óir beidh Críostanna bréige agus fáithe bréige ag éirí agus ag tabhairt comharthaí móra uathu agus éachtaí ionas go gcuirfidís na tofaigh féin amú dá mb’fheidir.²⁵ Tá sé inste agam daoibh roimh ré.²⁶ Má deirtear libh, mar sin: ‘Siúd san fhásach é!’ ná téigí amach, nó ‘Seo sna seomraí cúil é,’ ná creidigí é.²⁷ De bhrí ar nós an splanc a éiríonn sa taobh thoir agus a bladhm le feiceáil sa taobh thiar, is amhlaidh sin a bheidh téarnamh Mhac an Duine.²⁸ Cibé áit a mbíonn an conablach, is ann a bheidh na badhbha cruinnithe le chéile.

Téarnamh Mhac an Duine

²⁹“Tar éis trioblóid na laethanta sin, ní fada go ndorchófar an ghrian, agus ní thabharfaidh an ghealach a soilse, agus titfidh na réaltaí ón spéir, agus beidh cumhachta na bhflaitheas ar crith.³⁰ Agus ansin feicfead comhartha Mhac an Duine sna flaitheas, agus ansin beidh ciníocha uile an domhain ag déanamh mairgní agus feicfead Mac an Duine ag teacht ar scamail na bhflaitheas le cumhacht agus iomad glóire.³¹ Agus cuirfidh sé a

chuid aingeal amach le trumpa mórghlórach ag bailiú a chuid tofach as na ceithre hairde, ó cheann ceann na bhflaitheas.”

Parabal an Chrann Fígí

³²Ach foghlaimígí ón gcrann fígí an parabal seo: Nuair a bhíonn an ghéag go húr agus í ag cur na mbachlóg amach, bíonn a fhios agaibh an samhradh a bheith in achmaireacht.

³³Amhlaidh sin daoibh nuair a fheicfidh sibh na nithe úd uile, bíodh a fhios agaibh go bhfuil sé in achmaireacht, ar an tairseach. ³⁴Deirim libh go fírinneach, ní imeoidh an ghlúin seo gan na nithe seo uile a bheith tagtha chun cinn. ³⁵Imeoidh neamh agus talamh, ach ní imeoidh mo bhriathrasa choíche.

Ní Foláir Bheith ag Faire

³⁶“Ach mar gheall ar an lá sin agus ar an uair, níl fhios ag duine ar bith ná ag aingil na bhflaitheas, ach ag an Athair amháin. ³⁷Amhail mar a bhí laethanta Naoi, is amhlaidh sin a bheidh téarnamh Mhac an Duine. ³⁸Óir, faoi mar a bhí siad sna laethanta úd roimh an dfile, ag ithe agus ag ól, ag pósadh agus ag tabhairt le pósadh, go dtí an lá a ndeachaigh Naoi san áirc, ³⁹agus gan a fhios acu aon ní gur tháinig an dfile agus gur sciob léi iad uile; is mar sin freisin a bheidh téarnamh Mhac an Duine. ⁴⁰Beidh beirt fhear sa ghort an uair sin: tógfar duine agus fágfar duine; ⁴¹beirt bhan ag meilt bhró: tógfar bean agus fágfar bean.

⁴²Bígí ag faire, dá bhrí sin, mar níl a fhios agaibh cén lá a thiocfaidh bhur dTiarna.

⁴³“Bíodh a fhios agaibh é seo, áfach: dá mb’eol don fhear tí cén t-am san oíche a

dtiocfadh an bithiúnach, bheadh sé ag faire agus ní ligfeadh sé ballaí a thí a réabadh.

⁴⁴Sibhse freisin, mar sin, bígí ullamh, óir is ar an uair nach síleann sibh a thiocfaidh Mac an Duine. ⁴⁵Cé hé, más ea, an seirbhíseach iontaofa ciallmhar ar cheap a mháistir os cionn sclábhaí a theaghlaiigh é chun a gcuid bia a thabhairt dóibh i dtráth? ⁴⁶Is méanar don seirbhíseach sin a bhfaighidh a mháistir é ag déanamh amhlaidh ar theacht dó. ⁴⁷Deirim libh go fírinneach, ceapfaidh sé os cionn a mhaoine go léir é. ⁴⁸Agus má deir an drochsheirbhíseach sin ina chroí: ‘Tá mo mháistir ag déanamh moille,’ ⁴⁹agus go dtosóidh ag bualadh a chomhsheirbhíseach, agus é ag ithe agus ag ól le lucht meisce, ⁵⁰tiocfaidh máistir an tseirbhísigh sin lá nach mbíonn súil aige leis agus ar an uair nach eol dó, ⁵¹agus coscroidh sé é, agus tabharfaidh cion na mbréagchráifeach dó. Is ann a bheidh gol agus díoscán fiacla.

An Deichniúr Maighdean

25 “Is iad dála ríocht na bhflaitheas an uair sin mar a bhí ag deichniúr maighdean a chuaigh amach agus a lampaí acu in airicis an fhir nuaphósta. ²Cúigear díobh seo, bhí siad gan tuiscint agus bhí an cúigear eile ciallmhar; ³mar, thug na mná gan tuiscint na lampaí leo agus gan aon ola acu, ⁴ach thug na mná ciallmhara ola ina bpróiciní leo chomh maith leis na lampaí. ⁵Bhí an fear nuaphósta ag déanamh moille, agus tháinig sámhán orthu uile agus thit siad ina gcodladh. ⁶Ach glaodh i lár na hoíche: ‘Chugaibh an fear nuaphósta! Amach libh ina airicis!’ ⁷D’éirigh na maighdeana sin uile ina suí agus dheasaigh siad a lampaí. ⁸Ach dúirt na mná gan tuiscint leis na mná ciallmhara: ‘Tugaigí

dúinn braon de bhur n-olasa, mar tá ár lampaíne in éag.’⁹ D’fhreagair lucht na céille iad: ‘Le heagla,’ ar siad, ‘nach mbeadh ár ndóthain ann dúinn féin agus daoibhse, b’fhearr daoibhse dul go dtí lucht a díolta á ceannach daoibh féin.’¹⁰ Bhí siad ag dul á ceannach nuair a tháinig an fear nuaphósta, agus iad seo a bhí ullamh, chuaigh siad isteach in éineacht leis chun na bainise, agus dúnadh an doras.¹¹ Sa deireadh, tháinig na maighdeana eile freisin: ‘A thiarna, a thiarna,’ ar siad, ‘oscail dúinn!’¹² Ach d’fhreagair sé agus dúirt: ‘Deirim libh go fírinneach, níl aithne agam oraibh.’¹³ Bígí ag faire, dá bhrí sin, mar níl a fhios agaibh an lá ná an uair.

Parabal na dTallann

¹⁴“Ar nós an duine a bhí ag dul ar an gcoigríoch: ghlaigh sé ar a sheirbhísigh agus thaobhaigh leo a mhaoin; ¹⁵thug cúig thallann do dhuine acu, a dó do dhuine eile, aon tallann amháin do dhuine eile – do gach duine de réir an chumais a bhí ann – agus d’fhág an tír. ¹⁶Ní dhearna fear na gcúig thallann aon mhoill gan cur chun gnó leo agus cúig cinn eile a ghnóthú. ¹⁷Mar an gcéanna d’fhear an dá thallann; ghnóthaigh seisean dhá cheann eile. ¹⁸Ach chuaigh fear na haon tallainne amháin agus rinne poll sa talamh agus chuir sé airgead a mháistir i bhfolach. ¹⁹Seal fada ina dhiaidh sin, tháinig máistir na seirbhíseach sin ag réiteach cuntas leo. ²⁰Tháinig fear na gcúig thallann ina láthair agus thairg cúig thallann eile aige chuige agus ar seisean: ‘A mháistir, d’fhág tú cúig thallann ar iontaoibh agamsa; seo duit cúig cinn eile a ghnóthaigh mé.’ ²¹Labhair a mháistir leis: ‘Go han-mhaith; dea-sheirbhíseach iontaofa thú: bhí tú iontaofa i mbun beagán nithe;

ceapfaidh mé i do cheann thú ar mhórán; gabh isteach in aoibhneas do thiarna.’²² Tháinig ina láthair ansin fear an dá thallann: ‘A mháistir,’ ar seisean, ‘d’fhág tú dhá thallann ar iontaoibh agamsa: seo duit dhá cheann eile a ghnóthaigh mé.’²³ Labhair a mháistir leis: ‘Go han-mhaith: dea-sheirbhíseach iontaofa thú; bhí tú iontaofa i mbun beagán nithe; ceapfaidh mé i do cheann thú ar mhórán: gabh isteach in aoibhneas do thiarna.’²⁴ Tháinig ina láthair ansin an fear a fuair an t-aon tallann amháin: ‘A mháistir,’ ar seisean, ‘bhí aithne agam ort gur duine crua thú, ag baint fómhair san áit nár chuir tú síol, agus ag cnuasach as an áit nach ndearna tú scaipeadh;’²⁵ agus le barr eagla, chuaigh mé ag cur do thallainne i bhfolach sa talamh. Seo duit í: tá do chuid féin agat.’²⁶ Dúirt a mháistir leis á fhreagairt: ‘Drochsheirbhíseach leisciúil thú! Bhí a fhios agat go mbainim fómhar san áit nár chuir mé síol agus go gnuasaím as an áit nach ndearna mé scaipeadh:’²⁷ ba cheart duitse mar sin mo chuid airgid a chur chun lucht gaimbín, agus nuair a thiocfainn gheobhainn mo chuid féin ar ais le hús.’²⁸ Bainigí de an tallann agus tugaigí í don duine a bhfuil na deich dtallann aige,²⁹ óir, gach aon duine a mbíonn ní aige, tabharfar dó agus beidh fuílleach aige, ach an té a bhíonn gan ní, fiú amháin a mbíonn aige bainfear de é.³⁰ Agus an seirbhíseach úd gan aird, caitear amach sa dorchadas é: is ann a bheidh gol agus díoscán fiacla.’

An Breithiúnas Deireanach

³¹“Nuair a thiocfaidh Mac an Duine ina ghlóir agus na haingil uile in éineacht leis, rachaidh sé ina shuí an uair sin i ríchathaoir a ghlóire.”³² Beidh na náisiúin uile cruinnithe

os a chomhair, agus déanfaidh sé na daoine a scaradh ó chéile, mar a scarann an t-aoire na caoirigh ó na gabhair. ³³ Cuirfidh sé na caoirigh ar a láimh dheis agus na gabhair ar a láimh chlé. ³⁴ Ansin déarfaidh an rí le lucht na láimhe deise: ‘Tagaigí, a lucht bheannaithe m’Athar, glacaigí mar oidhreacht an ríocht a ullmhaíodh daoibh ó thúsú an domhain. ³⁵ Óir bhí ocras orm agus thug sibh rud le hithe dom, bhí tart orm agus thug sibh rud le hól dom, bhí mé i mo strainséir agus thug sibh aíocht dom, ³⁶ bhí mé nocht agus chuir sibh éadach orm, bhí mé tinn agus tháinig sibh do m’fheiceáil, bhí mé i bpríosún agus thug sibh cuairt orm.’ ³⁷ Freagróidh na fíréin é ansin: ‘A Thiarna, cén uair a chonaiceamar thú agus ocras ort go dtabharfaimis bia duit, nó tart ort go dtabharfaimis deoch duit? ³⁸ Cén uair a chonaiceamar i do strainséir thú go dtabharfaimis aíocht duit, nó nocht go gcuirfimis éadach ort? ³⁹ Nó cén uair a chonaiceamar tinn thú, nó i bpríosún, go dtabharfaimis cuairt ort?’ ⁴⁰ Agus déarfaidh an rí á bhfreagairt: ‘Deirim libh go fírinneach, sa mhéid go ndearna sibh é do dhuine den chuid is lú de na bráithre seo agamsa, is domsa a rinne sibh é.’ ⁴¹ Ansin déarfaidh sé le lucht na láimhe clé ar a seal: ‘Imígí uaim, a dhream mhallaithe, isteach sa tine shíoraí a ullmhaíodh don diabhal agus dá chuid aingeal. ⁴² Óir bhí ocras orm agus níor thug sibh aon rud le hithe dom, bhí tart orm agus níor thug sibh aon rud le hól dom, ⁴³ bhí mé i mo strainséir agus níor thug sibh aíocht dom, bhí mé nocht agus níor chuir sibh aon éadach orm, bhí mé tinn agus i bpríosún agus níor tháinig sibh do m’fheiceáil.’ ⁴⁴ Agus freagróidh siad sin é ansin: ‘A Thiarna, cén uair a bhí tú le feiceáil againn agus ocras nó tart ort, nó i do strainséir, nó nocht nó tinn nó i bpríosún agus nach ndearnamar freastal ort?’ ⁴⁵ Ansin freagróidh sé iad: ‘Deirim libh go fírinneach, sa mhéid nach ndearna sibh é do dhuine den chuid is lú díobh seo, ní dhearna sibh domsa é ach

oiread.’ ⁴⁶ Agus imeoidh siad leo, iad seo isteach i bpionós síoraí, ach na fíreín i mbeatha shíoraí.”

Comhcheilg in aghaidh Íosa

26 Ansin, nuair a bhí an méid sin go léir ráite aige, dúirt Íosa lena dheisceabail: ²“Tá a fhios agaibh go bhfuil an Cháisc chugainn i gcionn dhá lá agus Mac an Duine le tabhairt suas chun a chéasta.” ³ San am sin, chruinnigh uachtaráin na sagart agus seanóirí an phobail le chéile i gcúirt an ardsagairt arbh ainm dó Cáiafas, ⁴ agus chuir siad a gcomhairle le chéile chun Íosa a ghabháil trí cheilg agus é a chur chun báis. ⁵ Dúirt siad, áfach: “Ní ar an bhféile é, le heagla go dtógfaí callán i measc an phobail.”

An tUngadh i mBeátaíne: Feall Iúdáis

⁶ Nuair a bhí Íosa i mBeátaíne, i dteach Shíomóin, an lobhar, ⁷ tháinig bean ina láthair agus próicín alabastair d’ola chumhra mhórluachach aici, agus dhoirt sí ar a cheann í agus é ag bord. ⁸ Agus nuair a chonaic na deisceabail é bhí míchéadfa acu: “Cén fáth an diomailt seo?” ar siad; ⁹ “b’fhéidir é seo a dhíol go daor agus a thabhairt do na boicht.” ¹⁰ Ach bhí a fhios ag Íosa agus dúirt sé leo: “Cén fáth a bhfuil sibh ag déanamh cros don bhean? Óir is dea-obair í sín atá déanta aici orm; ¹¹ mar bhíonn na boicht in bhur measc agaibh i gcónaí, ach nílimse le bheith i gcónaí agaibh, ¹² agus nuair a scaoil sí an ola chumhra seo faoi mo chorp, is le haghaidh m’adhhlactha a rinne sí é. ¹³ Deirim líbh go fírinneach, cibé áit a mbeidh an dea-scéal seo á fhogairt ar fud an domhain go léir, beifear ag trácht ar a ndearna sise mar chuimhneamh uirthi.”

¹⁴ Ansin chuaigh duine den dáréag, arbh ainm dó Iúdás Isceiriót, go dtí uachtaráin na sagart ¹⁵ agus dúirt: “Cad ab áil libh a thabhairt dom agus tabharfaidh mé ar lámh daoibh é?” Chomhair siad amach chuige tríocha píosa d’airgead geal. ¹⁶ Agus ón uair sin amach bhí sé ag faire ar a dheis chun é thabhairt ar lámh.

Ullmhú don Cháisc

¹⁷ Ar an gcéad lá d’fhéile an tslimaráin, tháinig na deisceabail chun Íosa ag rá: “Cár bh áil leat go n-ullmhóimis an Cháisc duit le hithe?” ¹⁸ “Téigí isteach sa chathair,” ar seisean, “go dtí an duine seo áirithe agus abraigí leis: ‘Dúirt an Máistir a rá leat: tá m’uain in achmaireacht: is i do theachsa atáim chun an Cháisc a dhéanamh in éineacht le mo dheisceabail.’” ¹⁹ Rinne na deisceabail de réir mar a bhí beartaithe ag Íosa dóibh, agus d’ullmhaigh siad an Cháisc.

Tá Duine Díbh chun mé a Bhrath

²⁰ Nuair a bhí an tráthnóna ann, shuigh sé chun boird in éineacht leis an dáréag deisceabal. ²¹ Agus le linn dóibh bheith ag ithe, dúirt: “Deirim libh go fírinneach, braithfidh duine agaibh mé.” ²² Agus ó ba mhó é a mbuaireamh, thosaigh siad, gach duine acu, ag fiafraí de: “An mise é, a Thiarna?” ²³ D’fhreagair sé: “Duine a thum a lámh sa mhias i mo theannta,” ar seisean, “sin é a dhéanfaidh mé a bhrath. ²⁴ Tá Mac an Duine ag imeacht, de réir mar atá scríofa mar gheall air, ach is mairg don duine úd trína mbraitear Mac an Duine. B’fhearr don duine sin nach mbéarfaí riamh é.” ²⁵ D’fhreagair Iúdás, fear a bhraite, agus dúirt: “An mise é, a Raibí?” Dúirt Íosa leis: “Tá sé ráite agat.”

Bunú na Naomh-Shacraiminte

²⁶Le linn dóibh bheith ag ithe, thóg Íosa arán, agus ar a bheannú dó, bhris, agus á thabhairt do na deisceabail dó, dúirt: “Tógaigí, ithigí: is é seo mo chorp.” ²⁷Agus thóg sé cupa, agus ar altú dó, thug dóibh é ag rá: “Ólaigí uile as seo, ²⁸óir is í seo m’fhuilse an tiomna, atá le doirteadh ar son mórán chun peacaí a mhaitheamh. ²⁹Deirim libh, ní ólfaidh mé as seo amach den sú seo na fíniúna go dtí an lá sin a n-ólfaidh mé ina fhíon nua libhse é i ríocht m’Athar.”

Rabhadh do na hAspail agus do Pheadar

³⁰Tar éis dóibh an t-iomann a chanadh, chuaigh siad amach go dtí Cnoc na nOlóg. ³¹Ansin dúirt Íosa leo: “Glacfaidh sibh uile scannal mar gheall ormsa anocht, óir tá scríofa: ‘Buailfidh mé an t-aoire agus beidh caoirigh an tréada arna scaipeadh.’ ³²Ach tar éis dom éirí, rachaidh mé romhaibh go dtí an Ghailíl.” ³³Dúirt Peadar leis á fhreagairt: “Siúd is go nglacfaidh cách eile scannal mar gheall ort, ní ghlacfaidh mise scannal choíche.” ³⁴Dúirt Íosa leis: “Deirim leat go fírinneach, roimh ghlaoch don choileach anocht féin, séanfaidh tú mé faoi thrí.” ³⁵Dúirt Peadar leis: “Más ea féin go gcaithfidh mé bás a fháil in éineacht leat, ní shéanfaidh mé thú.” Agus na deisceabail eile chomh maith, dúirt siad an rud céanna.

Guí Íosa sa Ghairdín

³⁶Ansin tháinig Íosa leo go dtí áit ar a dtugtar Geitséamainí agus dúirt leis na

deisceabail: “Fuirigí anseo go rachaidh mé anonn ansiúd ag guí.”³⁷ Agus rug sé leis Peadar agus beirt mhac Zeibidé, agus thosaigh sé bheith buartha agus in anbhuaín.

³⁸Dúirt sé leo ansin: “Tá buaireamh mór ar m’anam go pointí báis. Fanaigí anseo agus bígí ag faire liom.”³⁹ Chuaigh sé ar aghaidh tamall agus chaith é féin ar a bhéal agus é ag guí mar seo: “A Athair, más féidir é, gabhadh an cupa seo tharam, ach ní mar is toil liomsa ach mar is toil leatsa.”⁴⁰ Tháinig sé chun na ndeisceabal agus fuair ina gcodladh iad, agus dúirt le Peadar: “An ea nár fhéad sibh, mar sin, faire aon uaire a dhéanamh liom?”⁴¹ Bígí ag faire agus ag guí, ionas nach rachadh sibh i gcathú. Tá an spiorad fonnmar ach tá an cholainn fann.”⁴² D’imigh sé uathu arís agus thosaigh ag guí den dara huair: “A Athair, mura féidir an cupa seo a ghabháil tharam gan mé á ól, do thoil go raibh déanta!”⁴³ Tháinig sé arís agus fuair ina gcodladh iad, mar bhí a súile trom.⁴⁴ D’fhág sé arís iad agus chuaigh ag guí den tríú huair ag rá na cainte céanna arís.⁴⁵ Ansin tháinig sé chun na ndeisceabal agus dúirt leo: “Codlaigí libh feasta agus glacaigí bhur suaimhneas. Seo! tá an t-am in achmaireacht agus Mac an Duine le tabhairt ar lámh do pheacaigh.”⁴⁶ Éirígí! bímis ag gluaiseacht! Seo chugainn fear mo bhraite.”

Íosa á Ghabháil

⁴⁷Sula raibh an focal as a bhéal, seo Iúdás, duine den dáréag, agus slua mór lena chois a raibh claimhte agus bataí acu, ag teacht ó uachtaráin na sagart agus ó sheanáirí an phobail.⁴⁸ Bhí an comhartha ag fear a bhraite dóibh: “An duine a bpógfaidh mé é,” ar seisean, “sin é é: gabhaigí é.”⁴⁹ Rinne sé anonn ar Íosa díreach gan stad, agus “Sé do

bheatha, a Raibí!” ar seisean, agus phóg sé é. ⁵⁰ Dúirt Íosa leis: “A chara, déan an beart a thug anseo thú. Tháinig siad ar aghaidh ansin, leag siad a lámha ar Íosa agus ghabh siad é. ⁵¹ Ach seo duine de chompánaigh Íosa a shín a lámh chun a chlaímh agus a tharraing, gur bhuail sé seirbhíseach an ardsagairt gur bhain an chluas de. ⁵² Ach dúirt Íosa leis an uair sin: “Cuir do chlaíomh ar ais ina áit féin, óir gach duine a ghlacann an claíomh is leis an gclaíomh a thitfidh sé. ⁵³ Nó an é is dóigh leat nach féidir dom achainí a dhéanamh ar m’Athair, a chuirfeadh ar fáil dom anois féin níos mó ná dhá léigiún déag aingeal? ⁵⁴ Conas a chomhlíonfaí na scríoptúir, más ea, a deir gur mar seo nach foláir a bheith?” ⁵⁵ An uair sin féin dúirt Íosa leis na buíonta: “An robálaí mé gur ghluais sibh amach mar seo le claimhte agus le bataí chun breith orm? Bhínn i mo shuí sa Teampall gach lá ag teagasc agus ní dhearna sibh mé a ghabháil.” ⁵⁶ Thit an méid sin go léir amach chun go gcomhlíonfaí scríoptúir na bhfáithe. Ansin thug na deisceabail uile a gcúl leis agus theith siad.

Íosa i Láthair na Comhairle

⁵⁷ An dream a bhí tar éis Íosa a ghabháil, sheol siad leo é go teach Cháiafas, an t-ardsagart, agus is ann a bhí na scríobhaithe agus na seanóirí cruinnithe le chéile. ⁵⁸ Bhí Peadar á leanúint i bhfad uaidh chomh fada le cúirt an ardsagairt, agus ar dhul isteach ann dó, chuaigh ina shuí i measc na seirbhíseach d’fhonn go bhfeicfeadh críoch an scéil.

⁵⁹ Bhí uachtaráin na sagart agus an tsainidrínn ar fad ag lorg fianaise bréige in aghaidh Íosa d’fhonn é bhású, ⁶⁰ ach ní bhfuair siad í in ainneoin gur tháinig an-chuid d’fhinnéithe

bréige i láthair. Sa deireadh, tháinig beirt i láthair ⁶¹ agus b'é a scéal sin: “Dúirt an fear seo: ‘Is féidir liom Teampall Dé a leagan anuas agus é a atógáil i dtrí lá.’” ⁶² D’éirigh an t-ardsagart ina sheasamh agus dúirt leis: “Nach bhfuil freagra ar bith agat? Cad tá acu seo á dhearbhú ort?” ⁶³ D’fhan Íosa ina thost. Dúirt an t-ardsagart leis: “Cuirim ort as ucht Dé bheo a insint dúinn an tú an Críost Mac Dé.” ⁶⁴ Dúirt Íosa leis: “Tá sé ráite agat. Ach deirim libh, beidh Mac an Duine le feiceáil agaibh amach anseo, ina shuí ar dheis na cumhachta, agus é ag teacht ar scamaill na bhflaitheas.” ⁶⁵ Leis sin, stróic an t-ardsagart a chuid éadaigh: “Tá diamhasla déanta aige!” ar seisean; “cad is gá dúinn a thuilleadh finnétithe? Sin anois an diamhasla cloiste agaibh. ⁶⁶ Cad é bhur mbarúil?” Agus ba é an freagra a thug siad: “Tá an bás tuillte aige.” ⁶⁷ Ansin chaith siad seile san aghaidh air, agus ghabh siad de dhoirne air, agus bhí cuid acu a bhuail lena mbasa é ⁶⁸ ag rá: “Tairngir dúinn, a Chríost! Cé hé sin a bhuail thú?”

Séanann Peadar Críost faoi Thrí

⁶⁹ Bhí Peadar ina shuí amuigh, sa chúirt. Tháinig cailín aimsire chuige agus dúirt: “Bhí tusa freisin in éineacht le hÍosa an Gailfleach.” ⁷⁰ Ach shéan seisean é os comhair cách: “Níl a fhios agam cad tá tú a rá,” ar seisean. ⁷¹ Ar dhul amach sa phóirse dó, chonaic cailín eile é agus dúirt sí leis na daoine a bhí ann: “Bhí sé seo in éineacht le hÍosa an Nazórach.” ⁷² Agus shéan sé arís é le mionn: “Níl aithne agam ar an duine.” ⁷³ Tamall ina dhiaidh sin, tháinig na daoine a bhí i láthair agus dúirt siad le Peadar: “Go dearfa, is duine díobh sin tusa freisin, mar sceitheann do chaint ort.” ⁷⁴ Ansin a thosaigh sé ag eascaine agus ag tabhairt na mionn: “Níl aithne agam ar an duine.” Agus ghlaoidh an coileach

láithreach. ⁷⁵ Agus ba chuimhin le Peadar an focal a dúirt Íosa “Roimh ghlaoch don choileach, séanfaidh tú mé faoi thrí.” Agus chuagh amach agus ghoil sé go goirt.

27 Nuair a bhí an mhaidin ann, rinne na hardsagairt go léir agus seanóirí an phobail comhairle le chéile in aghaidh Íosa d’fhonn é a bhású. ² Tar éis dóibh é a cheangal, sheol siad leo é á thabhairt ar lámh do Phiolaít an gobharnóir.

Anbhás Iúdáis

³ Ansin, nuair a chonaic Iúdás, fear a bhraite, go raibh sé daortha, bhuail aiféala é, agus thug an tríocha píosa d’airgead geal ar ais d’uachtaráin na sagart agus do na seanóirí, ⁴ ag rá: “Ba pheaca dom fuil neamhchiontach a bhrath.” Ach dúirt siad sin: “Cad é sin dúinne? Féach féin chuige.” ⁵ Ach rad sé uaidh na píosaí airgid isteach sa sanctóir agus d’fhág an áit, d’imigh sé leis agus chroch é féin. ⁶ Thóg na hardsagairt na píosaí airgid agus dúirt siad: “Ní dleathach iad do chur i gciste an Teampaill, mar is luach fola iad.” ⁷ Tar éis dóibh an scéal a phlé, cheannaigh siad leis an airgead Gort an Chriadóra mar reilig do strainséirí. ⁸ Sin é a d’fhág Gort na Fola mar ainm ar an ngort sin go dtí an lá inniu féin. ⁹ Ansin a comhlíonadh a ndúradh trí Irimia fáidh: “Agus thóg siad an tríocha píosa d’airgead geal, luach an duine a measadh – ag cuid de chlann Iosrael a measadh é – ¹⁰ agus thug ar Ghort an Chriadóra iad, de réir mar bheartaigh an Tiarna dom.”

Íosa i Láthair Phiolaít

¹¹ Tugadh Íosa i láthair an ghobharnóra, agus d’fhiafraigh an gobharnóir de: “An tusa Rí na nGiúdach?” Dúirt Íosa “Tá sé ráite agat.” ¹² Agus le linn a chiontaithe ag na

hardsagairt agus ag na seanóirí, bhí sé gan aon fhreagra a thabhairt. ¹³Dúirt Píoláit leis ansin: “Nach gcluineann tú a bhfuil d’fhianaise acu á thabhairt i d’aghaidh?” ¹⁴Ach freagra níor thug sé ar phointe ar bith, rud a chuir ardionadh ar an ngobharnóir.

¹⁵Ach ba ghnáthbhéas don ghobharnóir, i ngach féile, go scaoilfeadh sé saor chun an tslua cibé príosúnach ba rogha leo. ¹⁶Bhí príosúnach iomráiteach ar láimh an uair sin arbh ainm dó Barabas. ¹⁷Mar sin, nuair a bhí siad cruinnithe le chéile dúirt Píoláit leo: “Cé acu ba rogha libh mé a scaoileadh chugaibh, Barabas, nó Íosa ar a dtugtar an Críost?” – ¹⁸mar bhí a fhios aige gur formad faoi deara é thabhairt ar láimh. ¹⁹Ach le linn dó bheith ina shuí breithimh, chuir a bhean scéala chuige: “Scaoil tharat an fear cóir seo gan baint leis, óir ba mhór í m’fhulaingt i mbrionglóid inniu mar gheall air.” ²⁰Ach d’áitigh na hardsagairt agus na seanóirí ar na sluaite Barabas a iarraidh agus Íosa a mhilleadh. ²¹Labhair an gobharnóir leo: “Cé acu den bheirt is rogha libh mé a scaoileadh chugaibh?” “Barabas!” ar siad. ²²Dúirt Píoláit leo: “Más ea, cad a dhéanfaidh mé le hÍosa ar a dtugtar an Críost?” Dúirt siad: “Céastar é!” ²³Dúirt seisean: “Ach cén t-olc a rinne sé?” Ach is ea ba mhó a bhí siad ag screadadh: “Céastar é!” ²⁴Nuair a chonaic Píoláit nach raibh aon mhaith dó ann ach gur mhó a bhíothas ag dul chun calláin, fuair sé uisce agus nigh a lámha os comhair an tslua ag rá: “Nílímse freagrach i bhfuil an fhíreín seo: féachaigí sibhse chuige.” ²⁵D’fhreagair an pobal ar fad: “Go raibh a chuid fola orainn féin agus ar ár gclann!” ²⁶Scaoil sé Barabas chucu ansin, ach rinne sé Íosa a sciúrsáil agus a thabhairt suas chun go géasfaí é.

An Choróin Dheilgneach

²⁷ Ansin rug saighdiúirí an ghobharnóra Íosa leo isteach sa phréatóiriam, agus chuir siad tionól ar an gcathlán go léir chuige. ²⁸ Bhain siad de a chuid éadaigh agus ghléas siad i bhfallaing chraorag é: ²⁹ rinne siad coróin a fhí de dheilgneach agus í a bhualadh ar a cheann agus giolcach a chur ina láimh dheis, agus teacht ar a nglúine os a chomhair ag fonóid faoi ag rá: “Sé do bheatha, a Rí na nGiúdach!” ³⁰ Agus chaith siad seilí air agus bhí siad á bhualadh sa cheann leis an ngiolcach. ³¹ Agus tar éis dóibh fonóid a dhéanamh faoi, bhain siad de an fhallaing, chuir siad a chuid éadaigh féin air agus sheol siad leo é chun a chéasta.

An Céasadh

³² Sa tslí amach dóibh, casadh fear Cuiréanach orthu arbh ainm dó Síomón; chuir siad d’fhiacha air seo a chros a iompar. ³³ Agus ar theacht dóibh go dtí áit ar a dtugtar Golgotá – is é sin le rá, Áit an Chloiginn – ³⁴ thug siad le hól dó fíon a raibh domlas tríd, ach ar a bhlaiseadh dó, dhiúltaigh sé a ól. ³⁵ Tar éis dóibh é a chéasadh, roinn siad a chuid éadaigh eatarthu, á gcur ar chrainn, ³⁶ agus d’fhan siad ina suí ansiúd á ghardáil.

³⁷ Cuireadh scríbhinn os a chionn ag insint cúis a dhaortha: “Is é seo Íosa Rí na nGiúdach.” ³⁸ Ansin céasadh mar aon leis beirt robálaithe, duine acu ar a dheis agus an duine eile ar a chlé. ³⁹ Bhí lucht an bhealaigh ag tabhairt achasáin dó, ag croitheadh a gceann ⁴⁰ agus ag rá: “Thusa, a leagfadh Teampall Dé anuas agus a thógfadh é i dtrí lá,

saor thú féin, más tú Mac Dé, agus tar anuas ón gcros!”⁴¹ Bhí na hardsagairt freisin ag fonóid faoi, in éineacht leis na scríobhaithe agus na seanóirí, agus deiridís: ⁴²“Shaor sé daoine eile, ní féidir leis é féin a shaoradh! Is é Rí Iosrael é: tagadh sé anuas ón gcros feasta agus creidfimid ann.”⁴³ As Dia a bhí a mhuinín; fuasclaíodh Dia anois é más gnaoi leis é, óir dúirt sé féin: ‘Is mé Mac Dé.’”⁴⁴ Na robálaithe freisin a céasadh mar aon leis, bhí siad á aithisiú mar an gcéanna.

Bás Chríost

⁴⁵ Ón séú huair bhí dorchadas anuas ar an talamh go léir go dtí an naoú huair. ⁴⁶ Agus timpeall an naoú huair, d’éigh Íosa de ghlór ard: “ÉlÍ, ÉlÍ, lámá sabachtání?” is é sin le rá: “A Dhia, a Dhia, cén fáth ar thréig tú mé?”⁴⁷ Dúirt cuid díobh seo a bhí i láthair, ar a chloisteáil sin dóibh: “Ag glaoch ar Éilias atá sé seo,”⁴⁸ agus leis sin rith duine acu chun spúinse a fháil, thum i bhfíneagar é, chuir ar bharr giolcaí é agus thug deoch dó. ⁴⁹ Ach dúirt an chuid eile: “Fan go bhfeicimid an dtiocfaidh Éilias á shaoradh.”⁵⁰ Ach gháir Íosa amach arís de ghlór ard agus lig sé uaidh a spiorad.

⁵¹ Agus réabadh brat an Teampaill ina dhó ó bharr go bun, chrith an talamh agus réabadh na carraigeacha. ⁵² D’oscail na tuamaí agus d’éirigh mórán de choirp na naomh a bhí ina suan: ⁵³ tháinig siad amach as na tuamaí tar éis d’Íosa aiséirí agus isteach sa chathair naofa agus taibhsíodh iad dá lán. ⁵⁴ An taoiseach céad, agus na fir a bhí ag gardáil Íosa in éineacht leis, nuair a chonaic siad an mhaidhm talún agus na nithe a tharla, bhí uamhan an-mhór orthu agus dúirt siad: “Go dearfa, ba é Mac Dé é seo.”⁵⁵ Agus bhí

mórán ban ann agus iad i bhfad uaidh ag breathnú, iad siúd a bhí tar éis Íosa a leanúint ón nGailíl chun bheith ag freastal air: ⁵⁶Bhí Máire Mhaigdiléana orthu, agus Máire máthair Shéamais agus Íosaef, agus máthair chlann Zeibidé.

Íosa á Adhlacadh: An Tuama á Ghardáil

⁵⁷Nuair a bhí an tráthnóna ann, tháinig fear saibhir as Aramatáia darbh ainm Íosaef, agus é féin freisin ina dheisceabal ag Íosa; ⁵⁸chuaigh sé seo go dtí Píoláit agus d'iarr corp Íosa air. D'ordaigh Píoláit ansin é a thabhairt dó. ⁵⁹Thóg Íosaef an corp, d'fhill i línéadach glan é ⁶⁰agus chuir ina thuama nua féin é a bhí gearrtha sa charraig aige; agus tar éis dó cloch mhór a iompú le béal an tuama d'imigh sé leis. ⁶¹Bhí Máire Mhaigdiléana ann agus an Mháire eile, agus iad ina suí os comhair na huaimhe.

⁶²Lá arna mhárach, is é sin le rá, an lá tar éis an ullmhaithe, chuaigh na hardsagairt agus na Fairisínigh i dteannta a chéile go dtí Píoláit ⁶³agus dúirt siad: “A dhuine uasail, tá sé tar éis teacht chun ár gcuimhne go ndúirt an mealltóir úd agus é beo: ‘I gcionn trí lá, aiséireoidh mé.’ ⁶⁴Ordaigh, dá bhrí sin, an uaimh a dhéanamh daingean go dtí an treas lá, le heagla go dtiocfadh a chuid deisceabal á fhuadach agus go ndéarfaidís leis an bpobal: ‘Tá sé éirithe ó mhairbh,’ agus ba mheasa an dul amú nua ná an chéad dul amú.” ⁶⁵Dúirt Píoláit leo: “Bíodh garda agaibh; seo libh, déanaigí daingean í mar is fearr is eolach sibh.” ⁶⁶D'imigh siad agus rinne siad an uaimh daingean, ag bualadh séala ar an gcloch agus ag ceapadh garda.

An Tuama Folamh

Íosa á Thaispeáint Féin do na Mná

28 Tar éis na sabóide, le láchan an chéad lae den tseachtain, tháinig Máire Mhaigdiléana agus an Mháire eile ag feiceáil na huaimhe. ² Agus bhí maidhm mhór talún ann, mar thuirling aingeal an Tiarna ó neamh agus tháinig ag iompú na cloiche siar agus shuigh sé uirthi. ³ Bhí a ghnúis mar a bheadh splanc agus éadach air a bhí chomh bán le sneachta. ⁴ Bhí an lucht gardála ar crith le heagla roimhe agus iad mar a bheidís marbh. ⁵ Labhair an t-aingeal leis na mná agus dúirt: “Ná bíodh aon eagla oraibhse, mar tá a fhios agam go bhfuil sibh ag lorg Íosa, an té a céasadh. ⁶ Níl sé anseo, mar tá sé éirithe de réir mar a dúirt sé. Tagaigí i leith breathnaigí an áit a raibh sé ina luí. ⁷ Agus imígí libh go tapa á insint dá dheisceabail go bhfuil sé éirithe ó mhairbh, agus tá sé ag dul romhaibh go dtí an Ghailíl: is ansiúd a fheicfidh sibh é. Sin agaibh mo scéal!” ⁸ D’fhág siad an tuama go tapa, agus uamhan agus ardáthas orthu, agus iad ag rith le fios an scéil chun a dheisceabal. ⁹ Agus seo Íosa ag teacht faoina ndéin go ndúirt: “Sé bhur mbeatha!” Dhruid siad ina aice agus rug siad barróg ar a chosa ag umhlú dó. ¹⁰ Dúirt Íosa leo ansin: “Ná bíodh eagla oraibh! Imígí, beirigí scéala chun mo bhráithre iad a dhul go dtí an Ghailíl, agus feicfidh siad ansiúd mé.”

Na Gardaí á mBreabadh ag an tSainidrín

¹¹ Le linn dóibh sin bheith ag imeacht, seo isteach sa chathair cuid den gharda, agus d’inis siad an scéal go léir do na hardsagairt. ¹² Chruinnigh siadsan agus na seanóirí le

chéile agus tar éis an scéal a phlé, thug siad fáltas maith airgid do na saighdiúirí ¹³ ag rá: “Is é a déarfaidh sibh: ‘Tháinig a chuid deisceabal san oíche agus sinne inár gcodladh agus d’fhuadaigh siad é.’” ¹⁴ Agus má thagann guth an scéil seo chun an ghobharnóra, cuirfimidne comhairle air agus saorfaimid sibhse ó inní.” ¹⁵ Ghlac siad an t-airgead agus rinne de réir mar a dúradh leo, agus bíonn an scéal á reic i measc na nGiúdach go dtí an lá inniu.

Íosa Aiséirithe sa Ghailíl: Misean na nAspal

¹⁶ D’imigh an t-aon deisceabal déag leo go dtí an Ghailíl, go dtí an sliabh a cheap Íosa mar ionad coinne dóibh, ¹⁷ agus ar a fheiceáil dóibh d’umhlaigh siad dó, ach go raibh amhras ar chuid acu. ¹⁸ Tháinig Íosa chucu agus labhair sé leo: “Tá gach údarás tugtha domsa ar neamh agus ar talamh. ¹⁹ Imígí dá bhrí sin, déanaigí deisceabail de na náisiúin uile, á mbaisteadh in ainm an Athar agus an Mhic agus an Spioraid Naoimh, ²⁰ ag múineadh dóibh gach ní atá ordaithe agam a choinneáil. Agus féach, táim in éineacht libh i gcónaí go dtí deireadh an tsaoil.”

